

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Det här verket har digitaliserats i ett samarbete mellan Litteraturbanken och universitetsbiblioteken i Göteborg, Lund, Umeå och Uppsala.

Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den tolkade texten kan innehålla fel.

Därför bör du visuellt jämföra den tolkade texten med de scannade bilderna för att avgöra vad som är riktigt.

Om du anser dig ha upphovsrätt till detta material, ber vi dig vänligen kontakta Göteborgs universitetsbibliotek.

The digitisation of this work is a collaboration between The Literature Bank and the university libraries in Gothenburg, Lund, Umeå and Uppsala.

All printed text is OCR processed into machine readable text. This means that you can search the document and copy its text. Older documents with print in poor condition can be hard to process and may contain errors. Compare the interpreted text visually to the scanned image to determine what is correct.

If you believe you own the copyright to this work, please contact the Gothenburg University Library.

GÖTEBORGS
UNIVERSITET

LUNDS
UNIVERSITET

UPPSALA
UNIVERSITET

C. 275

Prof. Osterman
1895

Karl Rydforss

UNGDOMS-
DIKTER

1:a Serien

PÅ

ALLVARSAM

OCH GLAD TON

AF

ALEX DETMAR

Cyroslag och Folklåtar

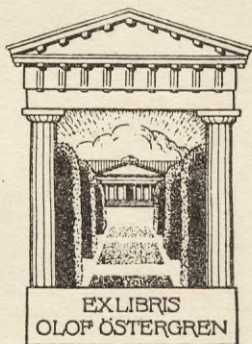
FALKENBERG 1896.
N. LARSONS BOKTRYCKERI.

Författarens förlag. — Pris: 1 krona.

UNIVERSITETS-
BIBLIOTEKET
UMEA

Östergren

13968

LYROSLAG OCH FOLKLÅTAR

ALLVARSAMMA OCH GLADA

DIKTER

AF

ALEX DETMAR

Författarens förlag

FALKENBERG 1896.
N. LARSONS BOKTRYCKERI.

Ett motto ville jag först sätta
till denna sköna samlingen ;
men svårt är att så finna detta,
att det med flux tar dig, min vän.

Ty beder jag om villigt öra,
så ligger själfro under det.
Och bugar jag att ursäkt göra
jag medger själf osäkra fjät.

Men mynt det tarvas nu i pungen
att vandra lefnans långa led.
Och röra harpan är jag tvungen,
att visa att jag lefver med.

Är sången sann den dig behagar,
för vänner lätt du sjunger den;
en bättre sång jag sen dig lagar
till tack, af lifvet lärd, min vän.

Kerubens skatt.

En himmel azurblå i hvalf sig höjer,
och sol, som strålar ned från den,
för dagens blick hvad sköna näjder röjer,
med oförsagda idogsmän.

När dagens drott ur österns portar stiger
keruben på dess stråle far
till jorden, där med hymner dagen viger:
en klangren ton kring tjällen drar.

Hur skön är himlapällens vida kupa
med guldbelagda skyars här,
de kransa fjäll, som nederstupa
bland bokarna i tjärnen skär.

Men stum förtjusad ängel tacksam dröjer,
han prisar skaparn varmt igen:
— Dig lof, som leder allt och allt förnöjer
och paradiset ter oss än!

Han blickar in i skogars gömslen djupa,
dit lugna floder slingra där;
ur tallars näktar lif och krafter supa
de svaga nyss, som framgå här.

Hos blyg linea, ros som solen färgar,
där hjortar stå vid källans rand,
i stjärnenatt, då guldets smida dvarjar,
de kära bida, hand i hand.

— Gläds mänska! Det är tid att tungan röjer
den sångens skatt du bär på den.
Lyft blicken opp, som sig mot stoftet böjer,
låt toner strömma mäktigt än!

Och ängeln svann men glömde kvar sin gåfva
den skatt, som himlen gett till lön:
att glädjas kunna, sjunga, le och lofva
och stamma hjärtats varma bön.

Dragkrafter.

Tindrane stjärnor på firmamänt,
lysande tankar i sirligt pränt,
oskuld i tärnans öga,
lågande kärlek i makas barm,
adlande styrka i manna-arm,
sol ifrån hvalfvet höga —

allt drager sångarens håg med makt,
jagar och manar från trakt till trakt
känsliga spröda sinnet,
smeker hvar tår bort från glödig kind,
gifver seglatsen en förlig vind,
glindrar i guld för minnet.

En lundarnas lilja.

Hjärtats blomma är mitt hopp —
i dess spår rann solen opp.

En lilja å bäfvande stängelen grön,
för fläktarna sväfvande doftande skön,
hon skuter en blomma, hon spränger sin knopp,
och kalkar framkomma och fågning går opp.

Och bokarna skuggande hägna dess blad,
och daggskurur duggande skänka den bad, —
men gräset det böjer mot marken sig ner,
där liljan sig höjer och kärvänlig ler.

Vi dricke dess livvande doft med behag
och vinne lifgifvande kraft för hvar dag!
Hon vårdas af änglar, hon näres med sång —
från tusende stänglar hon skördas en gång.

Ack, hägna den svallande blomman i barm!
När kalkar stå fallande varder du arm: —
ej tåras ditt öga . . . Fortviflans od-ört
dig faller till föga, sen kalkn du förstört. — —

Dock bäfva ej, sörjande blomskrudens fall!
Du ser ej de börjande knopparnas svall.
Tag blomman och sätt den i vingården in,
den spirar och lätt den får högskruden sin.

Där mäktar ej sväfvande vind den förströ;
ej solstrålar kväfvande, dimma och snö
där skola den döda. Se, evigt den står
bland rosor, som glöda, och kalkar utslår! —

Fridfulla kväll!

Fridfulla kväll, tjusande säll,
jag hälsar dig kära.
Härliga stund, lyftningens rund,
jag sjunger din ära.

Värm du mitt blod, bringa mig mod,
styrk domnande anden!
Skalkande stund, svalkande sund,
lös tanken ur banden!

Stjärna så klar budskapet var
från Fadern där ofvan,
Sonen han sändt, sorgen afvändt,
gett salighetsgåfvan.

Stjärna så blid vinkar med frid
till tronande himmel. —
Tag mig dit opp, dit till mitt hopp,
från jorddalars vimmel!

Trängande sång sprängde det tvång,
som dagen här bringar.
Än gifves fröjd i dal och på höjd
och lutan hon klingar.

Fridfull en kväll, tjusande säll,
bär sakta till hvila — —
Härliga stund, lyftningens rund,
ack, stanna och smila!

Harpomaning.

Klinga, harpa, öfver heden genom lunden hän till sjön,
ned i dalen, bort bland bergen, ut bland strån på ängen grön!

Klinga, harpa, toner fare, sväfve högt mot molnens rand!
Vinden harpoklangen bäre hän till skär och öars band!

Klinga, harpa, när i öster solen höja syns sitt klot,
när från bergens höga kammar morgonglöden ler oss mot!

Klinga, harpa, när till Zenith dagens drottning svingat har,
där hon sänder iif och värma ned i stoftet till enhvar.

Klinga, harpa, när det skymmer, då vår skugga växer vidt, —
högt, när Zodiaken flammar, sölfglansskiftning månen spridt!

Klinga, harpa, när den hulda väntar än i lunden, öm,
när hon går till oskulds hvila, när hon ler i lyckodrom!

Klinga, harpa, när af glädje hjärtat spritter i mitt bröst,
när af sanningsstoff jag finner guld, från slaggen rent och löst.

Klinga, harpa, när jag tåras då en dyster tro mig stör,
när mig världen hjärtlös tyckes, och jag gåtors dunkel hör.

Klinga, storma alla dagar! — När en broder arm jag ser,
tystna, harpa, då vid kvalen, när om — bröd den arme ber!

Skulle bröd han sakna, vänner, till sin dryck af vatten rent,
det han allestädes finner — så har skaparn icke ment.

Ack, hvar dåre, som sig göder, skyldig är att bringa gärd,
att ej glömd en broder hungrar, rätt blir åter spord i värld'.

✓ 2
1

Flyktande främlingar.

Vid afskedet från en vän.

V i sättas hit på denna vår planet
likt flyktingar och ännu ingen vet,
om han i morgon, som i dag, förblifver,
om han ej då på vift sig åter gifver.

Så är vårt lif en jordevandring blott,
hvars mål så ofta blir den ödeslott,
som hvarje fjärran randadt hopp nedgrusar
när tidens starka flod därom frambrusar.

Från vaggan så vi vandra till vår graf,
och knappast hvila vet den leden af,
som just ej bjuder oss till dans på rosor —
ju flera desto flera törne-kosor . . .

Men hur vi vandra på oss själf beror,
och hur därmed vi nöjas ock jag tror,
fast fel är säga att vi ena vandra,
när vid vår sida skrida andar andra —

ja, när vi lämnas först på egen hand
de komma och oss räcka ledningsband,
de féer, som oss älska eller hata,
då äro Dygdn och Lasten icke lata.

Oss vinkar Visdom hurtigt hän till sig;
men Dårskap gör sig glädtig ljus och vig.
Hvar manar på sitt vis — vi varda yra,
och ömsom få oss följa alla fyra . . .

Med brusten harmoni vi vända, gå
och lyckas ej det lugna målet nå —
ett mål att gladt oss ofvan stoftet höja
att där för världars herre hyllningsböja.

Slik vandring grym erfarenhet oss ger. —
Men bida råd! Blott modet ej fäll ner
och älska Vishet, som den bästa broder,
håll Sanning af, som vi vår dyra moder!

Oss Sympatin skall draga intill dem,
som bjudit Äran gästa i sitt hem.
Då skall det plötsligt dagas bort i öster,
och kring oss klinga skola jubelröster. —

Den vise kan man önska välgång städs;
men önska dären det därför man räds.
Att dig jag önskat välgång med min luta
du fattar nog. Till välgång vill jag sluta.

Det ljummas — —.

Det ljummas, tunga dimman är flydd,
flydd för solsken och vårliger vind.
Och furorna rodna och björkarna spritta,
där sångarna sitta och prisa vår nord.
Hör, lärkorna drilla i blånande sky,
se rosiger hy får tärnans kind!
Ut i det fria, gladligt minsann,
där bäcken går fri och bonden tar plogen ur vall,
när jorden reds, skimrande brodd syns å vång!
— Om vår och kärlek jag sjunga vill,
sjunga jag skall.

Nord och Söder.

Hvad ljuflig dröm som diktas
I glansen under väldig palm,
Där ej den känsla biktas
Som under isdemantad alm:

Där blodig drufvan glöder,
I Södern, blommar kärleken,
Men höga Norden föder,
Vulkanisk, stark, ock troheten.

Stenskrift.

När vid vägen står en ristad sten
stanna, vän, och läs och följ den sen!

HVAD DU FÖRNIMMER
HAF I MINNE!

HVAD DU FÅR LÄRA
VIST TILLÄMPA!

*

ÖFVERTYGELSEN OM RÄTT
LEDE DIN VANDEL
I ALLA SKIFTEN!

*

DÅ MÅSTE STÖFTET TJÄNA DIG,
ANDEN SEGRA:
DET ÄR VARATS MÅL.

✓ 2
1

Vårt gamla Svärge.

Se, detta land med höga berg och fagra dalar,
där trastar jubla om, de nordens näktergalar,
i stolta tallars skygd, vid floders strida brus,
vid ängars blomsterknippen, vindars friska sus!

Se, gyllne tegar vagga kringom lugna tjällen,
och Karlavagnens stjärnor gnistra ned i kvällen,
och månen genom lunden blickar ned till två,
i kärleksbrand så täckt vid klara tjärnen gå.

Mitt fosterland det är, vårt Svärge, sköna vida,
hvars hjältar sångarn ser än för vår ära strida,
mitt fosterland, med ådror än af koppar, järn,
med dotter öm, med son, som idog vet dess värn.

Det landet huld och skyddskap trogna söner gifver,
det älskar jag i nöd och lust, vid det jag blifver,
hur lifvet växlar än, i alla öden fäst;
där finner jag mig mer än blott en tidens gäst.

Hvad ädla minnen, land! Dig slår så stolt mitt hjärta.
Ack, gäfvos det väl större sorg och högre smärta
än skåda våldet, sveket lösa enhetn opp,
som, tusenårig, knutits fast till framtidshopp.

Om brödets kamp mig jagar än till fjärran länder
till lika älskadt hem en gång jag vänder,
sen jag sökt vara fosterlandet värdig där,
i bön till Gud att fjärran från jag ära bär.

Så fosterlandet blir det första och det sista. —
Den detta fast och trogen blir hvad kan han mista!
Till värn städs redo offra lägre kraf
en gyllne skatt han fiskar opp ur tidens haf.

Kung Gösta.

På fyrahundraårsminnesdagen den 12 maj 1896.

I dag det hvilar lugn en högtidsstämning
utöfver gamla trygga Svealand —
en dyrbar tanke alla svenskar fattar,
den sätter hvarje hjärta högt i brand.

I dag ett häfdens minne mot oss strålar
i ädel oförbleklig vårdagsglans —
ur dunklet fram en konungs skugga träder
med panna sirad skönt af lagerns krans.

Den kungen jagad' bort tyrannen krönte, —
med oförsagda stolta dalamän,
sen han i deras bygder fredlös irrat,
än räddad käckt af män, af kvinnor än.

Med framtidsblick så rik, han tacksamt kröntes
vid hjärtats varma slag för fosterland.
Och Rätt han satte åter högst på tronen,
fast evigt hat svor då prälaters band . . .

I envåldsmajestät han landet höjde —
ej någon klandra kan om han var hård:
ett styfsint folk, ett karskt, han fann sig styra
och tvungen tysta split på Sveas gård. —

Den kungen frälste oss ur träldomsnesa —
en æra ny han brakte Sveas barn —
han löste känslan, tankens bundna vingar,
när hugstor han slet sönder påfvens garn.

Han Skriften gaf oss åter, frihet, sanning
så långt och vidt som tiden då förstod.
Den gamla Lagen drog han fram ur skrubben,
gaf stränder värn, ett föredöme med sitt mod.

Han lärde oss att rena seder älska,
såväl som frihet hög på hemortshärd;
han manad' oss vårt hopp, vår trängtan lyfta
från jordens dal hän mot en bättre värld. —

Hör: **Gustaf Vasa** rörda läppar hviska!
Och vid hans bild sig ögon suga fast.
Och dagens sorl en stund det tystnar neder,
och tiders id förgäter där sin hast.

Tretungad fana stolt för vinden hvälfver
ut färger: tegens gula, vågens blå —
och Sveas son han bidar hågfull dagen
när vid dess svaj för modern han får stå.

Kanonens åska hörs från höga Skansen
för fritt ett fosterland till tidens slut.
När solen dalar bakom Kölens toppar
går Gustaf Vasa själf på scenen ut — —

Så fira vi kung Göstas dyra minne
och signa det i vårens sköna dag,
och hoppas gladt att hjältar skola komma,
när stunden kräfver, med kung Göstas drag.

Och dagen svinner hän. Vi tacksamt resa
i våra hjärtan opp en minnesstod
åt fyrahundraårig storhetsæra,
åt vasars fader, hög och äregod.

Vänner och karaktärer.

Jag sökte i världen en *älskande* vän,
en mö, som mitt hjärta tillhörde; —
hon kom som en stjärna — hon svann så igen,
min lågande kärlek blott störde . . .
*Så fördes jag ut i den villande natt
med en 'varkunsam' blick, så kallt ett skratt.*

Jag sökte bland bröder en *kännande* vän,
en man, som i tankarna läste; —
jag fann snart min man och var huggnad igen
och hoppades vänfast han — kväste.
Han smickrade endast, sockersöt, hal,
som vän var han bäst vid bräddad pokal.

Jag sökte i tanken en *sanningsfast* vän,
den lefnadens gåta mig tydde.
Jag ödslade nätternas hvila på den,
dess skiftande vinkar jag lydde. —
Af vänner den sämsta dock tanken just var,
fast 'alltid densamma' han stannade kvar — —

Jag sökte i fromhet min *himmelska* vän,
med djupaste suckar så galen.
Jag offrade ungdomens must bort för den
och frässad' i ångren och kvalen. —
*Den vännen han blir där han alltid var,
bak molnen, dit stjärnornas skimmer drar.*

Jag funnit af vänner en flock nu till slut,
just sådana världen oss gifver:
sirener och bålar och tanklös salut —

i skrymtarens mantel jag klifver . . .

Hör: *Sådant är lifvet!* man skrålar i kör;
och: *Ändadt är varat när hän sist man dör.*

Men vännen den första, min ömmande vän,
ock blifver för lifvet den sista:
min moder, så dyr och så fördragsam än,
jag vill ej för något bortmista. —

*Hur varmt, hör! hon beder för fallen son —
hon kan icke låta den arme sig från.*

Och kallad till ledning blir *väckande* vän,
en ängel från Gud, ej prälaten; —
då ljusnar på jorden min bana igen,
och 'vännerna' sättas på staten',
när icke de följa till randade dagen ut,
den evig uppbräcker och aldrig når slut.

Som Adam fick Eva till *hjälpande* vän,
i trohet en maka ger himlen.

Två hjärtan, en tanke — mig lyckliggör än
mig löser den hulda ur vimlen.

*Vi reda oss hem där små piltarna gro,
och Frid heter stjärnan öfver tryggadt bo.*

Ur stridsyran.

Han var ung, han var glad —
där han stod i soldaternas led
såsom solen han sken!

Han var lycklig när endast han stred,
ej hans klinga var sen
fara ut ur dess stad — —

Likt ett lejon han drog
mot hotande fienden fram,
och han log när han slog
ned de kämpar af saxarnas stam —
honom värjornas klang
var den skönaste sång.

Uppå finskaste mo
stod hans fädernetjäll, var hans hem.
Detta kärliga bo
med dess trygghet och ro
ej det mäktade binda hans håg,
denna stormande våg.

Med sin konung han for
öfver blånande haf till ett land,
som låg härjadt af fiendehand —
där bland kulor och brand
stod han kraftig och stor
så till hjärta som byst.

Och i dag hade slaktningen stått,
de nordbor den nesa aftvått,
som tyngt på Germanias jord.
Viktoria! nu var det jublande ord,
som bevingadt framlopp
ifrån tropp och till tropp.

Nu den bistraste kämpe han sken
utaf glädje och frid
trots den nyliga strid. —
Men vår hjälte stod — trumpen, allen';
honom bringats ett bud,
såsom hjärtsorgens ljud i töckenhöljd skrud.

Ja, hans Hilma, hans brud, var ej mjer!
Och förkrossad han dignade ner
uppå slaktningens fält —.

Men i sorgen han kvad:
— Blott en yra det är,
som hvar stridsman uppbär!

Nu den yran är släckt,
nu det modet är stäckt.
O, att fallen jag låg,
förrn jag budskapet såg!
Nu, du saliga mö, min brud inför Gud,
med dig vill jag dö!

O mitt Finland, ej mer
dina lundar, dina sjöar jag ser!
Sen min Hilma gått hän
ej jag mäktar på trän
där vid strömmarnas svall
under dånande fall. —

Åter stridsgnyet ljud —
då vår hjälte den arme till döden sig bjöd,
och hann föll som en man . . .
Att han föll för den blodiga strid
kamraterna trodde, försann.
Men Sorgens var bilan, som hjälten sist hann.

Det starkaste och svagaste.

Den gudakraft, som danar världarna,
som gjuter lif på stjärnehärdarna,
det är den gudaborna kärleken.
Men det var äfven den, som förde mig
uti din väg, af den du hörde mig;
så må vi — värna ömt om kärleken!

Den unge målaren och hans motiv.

Stämning från Falkenberg.

Hvar fins en konst, som bildar så
som vän natur vår hemort skön!

Jag vandrar ofta trådada leden
utöfver gamla bron
från 'Skansen' upp mot 'borgens' vallar
att njuta sköna ron,
som sig i friadt sinne sänker,
att lifvas få af syn,
som sommarstunden bringar,
från ätravåg mot skyn
så lugn förtonande.

Vid välbekanta gamla vyer
en stund blir ögat kvar — —
i tankar, minnen in jag sjunker
och vandrar framåt snar
och går en stig emellan unga granar
å mark i smultronglöd
och ned från vallen, som i forndag
rests upp till borggårdsstöd —
jag hamnar Doktorsväg,
där ofta jag alena vankar
men stundom finner — —

— Säg!

— af får och få den hela raden,
vallpojkar till idyll,
som mota krittrén undan tvenne fröknar
i sidenglans och tyll . . .

I alars skygd sen händer —
oförberedt jag skåda får ett främlingspar,
som fägring hög och varm en känsla bringar svar —
Att 'drypa af', hm, jag blir snar . . .

Här leka glada barn,
för Härtings tjur, den buffeln rädda —
snart de besten glömma, då bli de käcka,
som lax, som smet ur garn;
och friska glada ögon le och stråla
vid löje och vid lek,
och heta purpras runda kinder
för mödrars ömma smek
men blekna kanske ock för riset, bra men stygga,
när vid sitt ras de sig osnygga.

Här vandra unga fröknar smärta
i glädtigt syskonked;
och blicka oskuldsfullt mot världen
ifrån sitt glada led,
med ögon varma blå,
som stråla ut reflexen
från hjärtats gröna vår,
där än passionens ros i gryning står,
och känslan väcks af drömmar,
som bakom tankens fångselgaller irra än.
— Här sitta tanter små, till antitesen:
hvad lifvet kunnat gifva,
det veta de så väl; —
vid saknad lång, vid något härligt kärligt minne
den lilla handen darrar öfver blad,
så ofta läst,
än en ängelsk missroman, än en dikt af Bræmer:
'Fall, lätta snöflock, fall!' —
i sommardag de bida, mana vinter kall.

Men — här fins ock motiver
i sommarfägringsstund:
i silfverlaxars hopp mot forsarna, som tona,
i sportsmän, som på vågomsköljda stenar trona,
och trots sin 'spleen' få väldigt 'napp' — i alens krona.

När skådas allt i grund?

Just nu jag går mot Garfvarforsen
att se dess vilda språng; —
och där på gamla sätet unga målarn sitta
och tecknar fors och näjd i aftonsolens glitter.
Hör, vän, min enkla sång!

Artisten syns ett utkast göra.
Jag stannar stilla att ej störa.
Helt hos sin sköna id och trakt,
förhöjd af aftonsolens prakt,
han ger till någon han ej akt,
blott öga han men icke öra.

Hur lätt hans vana pänna ilar,
med skuggor, dagrar liksom smilar.
Så plötsligt stannar den ett grand.
Han råkar in i extas, brand.
Och nyss rå rask och säker hand
nu stilla mot 'paletten' hvilat.

Jag ser mig om att blott utröna,
hvad vy han täckes så 'försköna'.
Ej är det 'stilig villa' här.
En kraftig grupp af träd det är,
med forsens hvälfvan, sprudlan där.
Det är hvad pännan funnits löna.

Han vänder vyen, hufvu't höjer
och ler i det han mig nu röjer.
Han räcker hastigt fingret ut:
"Det vackert är förutan prut!"
han jubla hörs af hjärtat ut.
Mitt hufvud stumt till svar sig böjer.

Karaktäristiskt för Halland detta,
för fosterbygd, så värdt att sätta
på duk. Hvad stil så allvarsfri,
hvad finhet, känsla just däri!"
utbrister han. Vi skåda vi.
Han varm mig bringar synen rätta.

"Ja, målaren", han åter säger,
naturens djupa tolkning äger.
En ädel vy han finner lätt,
där andra finna intet, slätt.
Hvad mången tror så skönt, så nått
för honom kanske ringa väger".

Jag lyssnar tankfull till hans ordan,
han skyndar med sin vys fullbordan.
Hvad ingen sett hans kärlek såg.
Och *det* gafs form af eldig håg,
af åder, släkt med sångens våg,
med dygd och glans till lifomhJordan.

Hvad ädelt värf 'odödliggöra'
sin hemort, ut dess skönhet föra
att viga den på duken ren
i skiftning kraftig och dock len,
i famn af kvällsols gyllne sken,
med fors, som synes strid sig röra!

Och vyen slutas. — Vi vandra hän mot staden,
jag och målaren min vän.

"Hur maktlös, arm man dock sig känner
vid härlig vy som den!
Naturen öfverträffar säkert hvad vi måla.
Hvem mäktar ge den stämning,

så varm och skön, igen,
som öfver denna bilden ligger?^a,
så tonar nu hans afsked
till Åtranäjd.

I sommar mer ej dit han kom.
Vi komma båda till en annan.

Nervosité.

Arm, förutan mod och kraft —
sönderbråkad till hvar lem,
ängsligt man vid lifvet hänger . . .
hetsad blodets tunna saft
vildt från hjärtat stötes fram,
genom slappa ådror tränger . . .

Pannan feberbränner varm,
tanken irrar mållös, matt,
höljes stundom in af töcken.
Rolöst hjärtat rörs i barm,
full af vilda känslors kval,
het som evigt soltärd öcken . . .

All förmåga hämmas till,
intet finner mer man bra,
efter egenheter jäktar . . .
Utan rö man verka vill,
skyller allt och andra för,
hvad man själf ej fylla mäktar.

Sådan är den krankhet sekelslutet vårt uppfyller.
Frambesvuren, närd af egoism man den förgyller!
Må, med lugn, belåtenhet, vi resa oss mot den!

'Ek och Skogslilja.'

Pennteckning ur lifvet.

Gamla traditioner förblekna och dö bort — svinna med tidens ström, som friska björkkvistar dansa utför forsen och gå under i dess yrande svall — och folket, det enkla folk som bar 'traditionerna' uppe led för led, släpper dem, än så sorgligt likgiltigt, än med ett dröjande vemod ur händer, sökande sig nya fält för sitt gry, sin friska lust, ditåt tidens ström vältrar.

Den som blomster vekt än bidande, än som nordansus i höga tallar manande naturen, den står dock, där den osköflad står, sina traditioner trogen: doftar och susar, tonar och brusar, smeker och tjusar, under det den drömmer blida sommardrömmar, icke anande att den andakt, den manat in i gångna generationers hjärtan, nu synes utbrunnen.

Finnes det då numera intet rum för traditionen?

Har lifvet ej mer några enkla, folkliga, vinnande färdfräa sidor att fästa oss vid i hjärtlig frigörande harmoni, liksom det, om vi få tro sägnerna, hade för de gamle, hänsöfne?

Ack, en tradition, en vinnande, ädelt sammansmältande lifvets soleros öfvergår så visst och öfverlever alla andra, tidigare eller senare förbleknande — det är kärlekens eviga tradition. Hur 'praktiska och förtänksamma' vi än blifva, alltid skall gud Amor spela oss något spratt . . . Hans koger tömmes ej, hans pil rostar ej!

Och han ger ännu en diktares pämma tacksamma ämnen. Ger han ämnet så ger här leende undersam, i hjärtesträngarna gripande midsommarstund oss en innerlig, tilldragande stämning. Och må icke blott tonande vekt drömmeri utan därjämte sprudlande frisk och fri folkhumor gifva oss formen, den höljd i den slöja af rosenrödt vemod, som aftonsolens och skogsdunklets uppränning med trängtande västervågors inslag vufvit samman.

Här, ärade läsare, en sådan liten skildring.

Fader Månsson på Berg, den genomhederliga men kanske något 'försäkra' odalmannen i Perstorps goda by, visst var han känd och aktad vidt och bredt i den trakten. Och han, han kände alla och kunde med alla, och inte spottade han i glaslet. Fast nog visste han

sin måtta: — när baron Liljhagen på Gärdstorp gjorde 'årsdekadorum', höll något af sina fina kalas, var ärade far på Berg nog med — med var han hos sin ringaste torpare; men inte fjäsade han synnerligen för landtjunkarn, och inte var han rädd att läsa lag för en torparsurf och nykterhet tvärs genom paltorna på honom.

Fader Månssons egovälde på Berg var något mer än ett hemman — därjämte några aflägsna större skogsparker och jagtfält — hvar-enda jordbit uppodlad till högsta möjliga bördighet. Och några raska oförtrutna torpare lade där sina friska krafter. Han hade ock tvenne barn: en giftasvuxen son, Sven, och en tolfårig dotter, Anna Maria.

Men var allt detta hans dagliga fröjd och hans ålderdoms tröst, så hade han ock sin lifssorg; den goda och hulda maken hade för något år sedan i en tärande lungsot gått från sina kära till — som församlingens unga pastor i ett gripande liktal öfver henne med god tillämpning sade — de fridens boningar, där den fromma själen går upp i evig åskådning af ljusets fader, där den fridsamma får bo hos fridens herre, där den idoga får hvila.

Sörjde mannen och maken sin maka, icke mindre begrät sonen, Sven, förlusten af sin moder. — Ack, den Sven han hade gått och — som det väl händer så mången lefnadsfrisk ung man med hjärta i bröst — 'kärat ned sig upp öfver öronen'; och nu voro goda råd verkliga dyra . . .

'Sven var allt 'litet underlig i knoppen', mente fadern — allt folket i trakten mente tro på: 'Sven, se han har hufvud på skaff!' Och vi skola höra hvad 'Bergens' egna ena torpare, Elias, gaf Sven för vitsord, när landtjunkarens inspektör, unga Söderman, sa' att Sven var — en rabulist. "Om 'an e rabalist, kavalrist eller självaste ragatterist," — sa' torparen — "de kvettar! Han har gått igönom folkhögskolen utan at bli ain smul folkhöjfvärdig, utan e han precis som oss andre; å de vill nåkk inte si så lite, de — å lantmannaskolen har han mä gått igönom; å du milde, så han läser och vet sen. De e ant än som lantjonkaren å anra godapilta ligga å jaga, meta å flaxa kring frå måren te kväll å ge jorbruket en go da! Han e kommenalman å håller allt de stora modet i kavajen. Å du sen så goer han e mot oss små, fast 'an sir at de 'små' e bara ett dömt talesätt, kanveda."

Ja, så sade den hederlige torparen och slöt segerviss, då Söderman, spjufvern, blott gaf honom ett ironiskt leende, ett halft medgifvande ögonkast till svar, hvilket torpar Elias var för god att märka.

Hade Sven varit 'onderli i knöppen' förut, så blef han det så mycket mer just en 'messömmerskväll', då han i all ensamhet vankande omkring, med sina frigörande glödiga ideer — han var 'folkvän' — i tankarna, förirrat sig utom egorna och befann sig ute vid Söderlund, den lilla dungen med den lilla täcka tjärnen midt uti, bildad af en

slingrande å, här grund som ett vad. Han hade där stannat, ty folkvisans toner nådde honom, framförda af en skär, mildt vemodig, silfverklingande kvinnoröst:

Och markens blomster dofta
uti midsommars ljufva natt,
och himlens stjärnor brinna
som ögat hos mitt hjärtas skatt.

I lundens gömma bidar
en mö med rosenkrans sin vän,
men tårar ögat skölja —:
otrogen kommer ej igen . . .

Så tar hon blomsterkransen,
som hennes händer flätat har,
och sirar skönt sin panna,
och bidar än i lunden kvar — —

Och yra dansen ensam
hon trådar den tills sol går opp,
för sista gång på jorden,
och slocknar som en rosenknopp — —

O, kärlek är en snara,
som drages blott med fröjd en gång —
men brister den, o kvidan,
då sorgen den gör natten lång — —

Betagen hade Sven stannat inom sångens trollsfär några minuter, liksom försjunken i stum hänryckning, ren hjärteandakt.

Kände han ej rösten, som tonade vemodig och känslofull ut ur dungens dunkel? Jo visst, det var Lenas, torpar Elias underfagra dotter, röst. Torpar-Lena var således där inne i lunden och sjöng, denna förunderliga adertonåriga snärta med de himmelsblå trofasta ögonen, det friska glada leendet och den djupa vemodsvibrerande rösten, hon som var allas favorit på grund af sitt milda otvungna väsen, och som därför bar det klingande smeknamnet Skogslilja.

Och nu skred fullmånen upp öfver trädens toppar, så som den gjort så mången gång förut. Sången hade tystnat. Sven såg genom snären Lena stå lutad mot en trädstam, omskimrad af månens silfver. Och han hänrycktes, föll i djufva drömmar: *hon* var 'skogens lyckobringande fé', men *han* var 'den förtrollade sagoprinsen' . . . Icke hade han hjärta att störa *den* illusionen — han skyndade, som en ärlig ung man om än trånande, hän till sig.

Och snart gick äfven Lena till sig, hon med.

Hvem gällde sången? — Ah, måhända var den endast en inspirerad gärd åt och under den sköna midsommarnattens stämning, en öm traditonsdyrkan — hvad vet jag? —

Unga Sven på Berg han vardt emellertid träffad af amorspil-
en; — med dess spets i sitt hjärta — att tala fritt — gick han skynd-
samst en tid därefter för att träffa Lenas far i en affär. Den 'affären'
utvecklade sig efter hand ovanligt mycket, så att Sven däraf hade till-
fälle att träffa — Lena hvad dag som helst.

De voro snart på det klara, Sven och Helena, med hvarandra
— men mycket fordrades ännu för att jaga undan målnen från deras
lyckas himmel. Far på Berg mente på, sedan det snart 'tusenhöfdade'
ryktet om Svens frieri till Lena-Skogslilja nått hans öra, att 'inte vore
nå'n härvidlag så tokig att *nåt sådant* tillstaddes, komme än hvad
komma ville.

Och därvid blef det. Till en tid. En mörk och trist tid, isyn-
nerhet för Lena, som genom afundens häcklande tillskyndan fick upp-
bära månet 'gloppord' för — 'sinn höjfar', den att vara utkorad till
Svens maka, naturligtvis . . . Hon teg. Sväljde ned förtreten, stack-
ars barn. Teg gjorde Sven, nästan tröstlös.

Men där kärleken brinner med så ren låga, dit kan i längden den
försyn, som är Kärleken själf, icke vidlåta att sända någon sin rädd-
ande ängel.

Och ängeln framträdde i gestalt af Svens egen lilla gullockiga
syster.

När far på Berg en dag under middagshvilan satt ena i sin
fridlysta kammare, hans lilla Tusculum, dit gårdsfolkets äflan och be-
kymmer lika litet som pigornas fnitter och nojs kunde eller fick in-
komma, rökande sin 'middagspipa' — en stor urmodig tingest med
långt silfverbeslaget skaft och nästan klotformigt porslinshufvud —, då
inträdde den lilla Anna Maria, klef käckt upp på faderns knä och
smekte ömt hans mera af sorg än år silfvermängda lockar, såsom hon,
hans enda (?) tröst så ofta var van.

— Så är min yrhätta här igen! sade fadern godmodigt och
log emot den lilla, fast han såg allt för väl att i dag var yrhättan
borta och han hade en liten vemodig ljusalv hos sig i dennas ställe,
som med ett innerligt deltagande uttryck fäste sina kloka, stora blå
ögon på honom.

— Far! stammade hon ändtligen dröjande och klamrade sig
fast vid hans bröst, som om hon aldrig ville släppa honom, — far, får
jag säga något? bad hon så bevekande.

Den store kraflige mannen darrade märkbart och skälfde hastigt
till, anande, om af dess mystiska ingivelse eller af sitt sunda begrepp,
att flickan, när hon *så* sporde, hade något *mycket* angeläget på sitt
lilla samvete.

— Tala, mitt barn! sade han entonigt.

— Far, sade då Anna, jag ber få säga att jag tycker bror Sven ser så ledsen ut. Det är inte roligt för oss . . . Far mins, mamma sa', innan hon gick bort, att vi skulle söka göra Sven lycklig. Hvad menade mamma då?

— Mitt barn, sade fadern till den nu lugn vordna flickan, — gå in så är du snäll, jag kommer snart.

Hastigt men ömt uttalade fadern dessa ord. Flickan svann, han föll i grubblerier. 'Gör Sven lycklig!' klang det oafåtligt för hans själiska öra, och för dess öga stod makans drag, just i dödstimman, mer allvarlig markeradt fram än någonsin. *Gör Sven lycklig!* — Ville han då — göra sin son olycklig, eller stod han kanske i begrepp att åtminstone oafsiktligt göra det — —?

Far på Berg hade tänkt, och tänkt mycket, på sin sons lycka — det hade han visst gjort! Och, som följer, hade för honom en skön framtid för sonen tett sig:

Sven måste taga den fina, trefliga och rika Elvira Emilsson till maka — hon var den tjugoåriga enda dottern till den för några år sedan hänsöfne egaren till den präktigaste granngården, Lunda, och som hennes gamla moder var tämligen krasslig stod hon i begrepp att när som helst drifva hela gårdsbruket i sitt namn. Då kom han att en gång få två hela hemman att bruka hennes jämbördigt med faderns och skuldfritt och mycket räntande. Där kunde då Sven sitta i allsköns lugn och ro och sköta trägna agronomiska studier, öfvenlämnande jordbruksangelägenheterna åt inspektor och ladufogde, så att han med all säkerhet en vacker dag blefve vederbörligen korad till värdigt ombud för bondeklassen i vår svenska riksdag. — Och när dagens tunga nedtrycke honom och han längtade till hvila, kunde han njuta denna i en värdig makas sköte och vederkvickas af hennes af piano ackompanjerade tjugande stämna.

Var *det* ej lycka! — —

Jo, för mången men ej helt för Sven — det *kände* nu fadern och det grämde honom, egentligen mest för att han, om han ville se sin son *verkligt* lycklig — och det ville han visst nu — måste ge fil för glöppiga utlätelser ifrån mera storkaxiga vänner . . .

Men. Energisk som alltid, men ofördärfvad i hjärtats djup, fällde han slutligen en tår, ej en sentimental skimrande daggdroppe, utan en innerligt blyg, i ögats vrå krossad, pärla — en pärla kostlig för hvart ädelt sinne, och ack, huru dyrbar för Sven.

Isen var bruten, fördomsskranket höll på att ramla.

— —
Och åter var midsommarsaftonen inne. 'Hög och' låg' bland de unga svängde i månskenet under fiols och harmonikors glada toner muntert omkring den löfsirade majstången.

Där voro Sven och Lena med.

De dansade ofta med hvarandra. Det var dem liksom om de i det sväfvande, yrande, böljande, ringlande luftiga (ga)lloppet sökte trampa alla sorgens törnen under fötterna och sparka alla glödiga rosor högt öfver hvarandra, för att så njuta, så länge det kunde räcka, njuta villande kärleks ljufva plåga.

Det lyckades dem, att jaga denna till dess spets, tills Lena tröttades; men det gjorde hon ej så snart — —

Far på Berg, som denna kväll kände sig så underligt beklämd till sinnes, hann just dessförinnan att smyga in i lunden och iakttaga de båda unga där i månskenet. Osedd af alla och hörd af ingen, mumlade han helt högt och liksom jublande:

— Se, se skogslilja och se eken! — —

Innebörden af dessa ord, dunkel nog för den utomstående, var för honom fullt klar — kunde det gifvas en fagrare skogslilja än Lena eller en ek med friskare stam och rikare krona än hans Sven!

Och där blef den gamle länge i lunden och kunde omöjligen taga sina ögon ifrån de två — —

Så hände det sig att när han i arla morgontimma gick hem till sig igen han liksom af en händelse träffade samman med Lenas fader, den gamle präktige 'Torpar-Eljas', som plågad af gikt ej kunde hvila på efternatten och därför ofta måste gå och traska kring för att finna lindring. Denne hälsade sträfft och tänkte gå vidare. — Men 'Bergen' var ej i det sinnet att låta honom nu gå från sig; — han gick fram, fattade varmt torparens hand och utbrast oförberedt:

— Du Elias, kom till mig i morgon, så får du 'norra parten' för redligt arbete. Godmorgon!

Och han gick, — torparen likaledes, undrande hvad som kommit på gubbknasen fnyste han till, under det han sparkade framför sig:

— Sagu, sa 'an inte du te meg, patron! — —

Men midsommarnatten ändades och då randades först dag för Sven och Helena.

När jag glädes.

Fast jag blifvit djupt af sorger prøfvad,
trots jag är långt mer än mången böjd,
vardt dock icke lyckan mig beröfvad
att i hjärtat stundom känna fröjd — —

Samma lycka för mig ännu finnes,
ännu den jag njuter fulla drag!
Hvad än händer, hvad än står till minnes,
tör än glädjen lifva hjärtats slag.

Sen min fader sänktes ned i mullen,
han, som var min barndoms bästa stöd,
mången gång jag tårar fällt på kullen; —
men jag gläds: hvad ro du skänkte, död!

När jag ser min moder sakta tvina
hän i sjukdom, smygande och hård,
rörs mitt bröst, tills ljufva minnen skina
skönt för hennes om mig ömma vård.

När af hopplös kärlek hjärtat tärdes
då jag lärde röna Eros makt,
hur jag drogs från kval till kval, dock närdes,
närns än glädjen midt i sorgens trakt:

Undersamt var ödet, som mig förde
ut i denna ädla flickas väg,
skön och älskvärd hon, som störde
lefnadsfriden — hvilken lycka, säg —!

Hur jag ledes, när jag stundom tänker
på hvad intet gagn jag hafver gjort,
hur jag modlös hufvudet nedsänker,
är min tröst: man fordrat har ej stort.

När man högförnumstigt åt mig skrattar,
låtsandes ej rätt förstå min dikt,
pännan då jag blott mer dristigt fattar,
nöjd att som 'orakel' äga vikt.

När jag finner raska idogsbröder
äga konsten bringa kistan full,
själf den saknar — då jag hurtigt glöder
för den konst, som högre är än gull.

Då min arma själ så djupt förskräcker
målningen, som prästen gjort af hin,
midt i nöden denna tanke bräcker:
präst du målat, målningen är din.

När min tanke hastar bortom grafven
det fördoldas rysning skakar mig,
men en aning strängar glädjeklafven:
ljus då blir å alla världars stig. —

Tankehorn om lyckan.

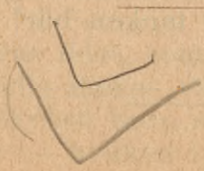
Lyckan, oss för ljuf,
är sin egen tjuf . . .
Lyckan en tanke är —
dräkt ej den tanken bär!

Sommaraftonstämning.

Så het, så kvalmig sommardagen:
inunder lundens tak ej skugga —
nu sval och blid är aftonstunden,
det susar, börjar sakta dugga.
Ur västanrodnan solen blänker,
dess stråle står i dimma,
och ullmåln, guldbelagda,
under blåa pällen simma.

Där solen sjunker sig de torna,
än purpurstänkta och än skära,
till undersamma flockar fina,
som brandgul glans i bården bära.
Och ängar, lundar bort mot hafvet
sig mörka teckna af mot bergen,
och blod slår opp i horisonten,
och högt stänks ren orangefärgen.

2
1 Och skarp blir stugans röda toning
och silfverbjörkar purpurglindra,
och i dess kronor nu det skymmer,
då ängens blomster aftontindra,
när dagg står i dess kalkar,
den lätta pärlmorfjärlar supa,
där bien honungsnäktar dricka,
i blomstersporren sig fördjupa.

'Borgskatter.'

Vid svallande Sundet det ligger en —borg,
med dagslif så friskt som på högmarknadstorg.

Den staden jag känner och älskar helt smått,
och därför jag forskat om dess mera godt.

Jag struntar i kladdar och kärror och spår,
ej tanke på kursen min hjärnkammar når.

Bland annat, som stannat min irrande håg,
så täck fins en led mellan lundar och våg.

Och platsen, en sommarens ljumma allé,
hon låter för blicken en tafla skön te.

Och lumtiga almar en ram till den är,
och lekande vågorna bakgrunden bär.

När solen hon strålar från himlen så varm,
så näpna de vandra här arm uti arm,

de unga och glädtiga däjliga mör,
som tina vårt hjärta som sol smälter smör . . .

De språka och le utaf hjärtans grund,
allt vemod är bannlyst ur deras rund.

De blicka så skälmska, med ögonen slå,
att farligt det är dem i vägen gå . . .

De vifta bort myggen med nätt parasoll,
Och gnola romanser i dur som i moll . . .

De tala om baler och blommor och vind
och tänka på — ringar, med rodnande kind.

Så komma de, skådas och segra, i par,
de svinna — dess tjusning dock evigt står kvar.

Hvad härliga skatter här blixtra ses fram!
En aning mig fattar, helt undersam:

Hvar fröken en strålande pärla hon är,
hvad skatter för lifvet i huldsöt hon bär — —

Att bringa min aning till visshet, o hör,
dock än uti längden jag drager mig för.

A u r o r a.

Fritt från ängelsk-amerikanskan.

Som vattenliljor blommande
med floden fara,
sig nu te
i purpur minnen fjärran led,
och lyckligt hjärta drages med
på vågen klara.

Likt solnedgångens bågare,
karmosinröda,
färgande
den blåa flod, mitt varas höjd
bestänker dyra viners fröjd,
de evigt flöda.

Var nykter!

Broder, vän, som mänska är,
Förnuftig, nykter var!
Du hos herren ansvar bär
För alla lefnadsda'r.

Kärlek, hopp och tro håll bäst!
Välsignad varder den,
Hjärtat ej i mullen fäst,
Men redligt lefver än.

Tomma gycklet sky för allt,
I lifvet var en man,
Som ett jordens sunda salt
Mot svärmarlif stå an!

Ömma rätt i blygd och nöd
För broder låg och arm!
Dyrka icke vinning snöd
Och slut ej till din barm!

Akta ringa flärdens sfär
Och räds ej dårligt hån!
Blott han dömer rätt, som ser
Klart ned i hjärtevrån.

Vara nykter, lefva väl
Och göra godt med fröjd
Hugnar bäst hvar mänskosjäl
Och bringar frid från höjd.

Mot Vishetens tron.

En saga.

Ungdom och visdom vandra ej samman.
Sant. Så är sagan:

Visheten tronar i höjden på sin gyllne stol. — Ynglingen vandrar från stoftet opp för den slingrande smala och branta trappa, som leder upp till hennes gloria-omskimrade tron — gudamedvetandet. Vägen dit är honom tröttande och lång — det är krossade illusioners, stingande erfarenheters och gripande tidsminnens allfarväg.

Hvassa sargande törnen — försakelsens och missförståelsens törnen — och blott en eller annan mindre dunkel, kanske helt skär sinnesfridens ros uppspirar i dess springor och vid renen.

Oafåtligt söker ynglingen, med viljans vresiga staf i hand och med blottade sårbara fötter, bana sig led steg för steg upp å denna mellan tvenne svindlande afgrunder brant sig resande väg, nerifrån hvilka fördomens, illistighetens och öfversitteriets tjublickande drakar lura . . . De söka villa honom med sina skadebrinnande blickar, nå honom med sitt vållustgift.

Ser han då irrande omkring sig, förgäter han sitt mål, — då lyckas detta dem, han faller snart ut i afgrunden, blir med andra olycksfödda lik dem och söker på drakevingar fåfängt höja sig hånande, hotande mot — Vishetens tron . . . — Skådar han rakt fram mot sitt vissa, sköna mål, går han ej ned sig, slinter han ej ohjälpligt, så se vi honom ännu söka sig upp mot den höga, och besvikna rasa då drakarna.

Han går allt fort, med Kärlek, Tro och Hopp — Vishetens trehöfdade härold — sväfvande ledsagande uppmuntrande framför sig.

Ack, se hur han åldras för hvarje steg! Han är ej en förhoppningsfull, lefnadsglad yngling längre, han är nu en allvarlig illusionsberöfvad, lifspröfvad man, — och i nästa ögonblick se vi honom som den böjde gamle. Och han går allt fort — benen mattas mer och mer, handen darrar om stafven, ögat drar sig samman, sinnet mottar allt svagare intryck — han stapplar, signar ned men kryper nu, sökande sig allt jämt mot samma härliga mål. Dät svindlar — ännu är det långt till Vishetens tron. Och när han ej förmår mer, förrän medvetandet förgås honom, sträcker han slutligen ut samma viljans staf, med frälsningsmärket inristadt i dess bark, och håller den upp

mot blånande loft, hvarifrån för hans bristande bländade öga en strålande, brinnande glans strömmar mot honom, strömmar från Vishetens upplåtna himmelstron belysande ned på stoffets son.

Nu ur pröfvotiden ändad, han är redo att nalkas den enda tron som för honom äger någon glans.

Och då sänder Visheten själf ut Atniel, sin redobogne tjänstemande, att hämta och föra honom till de andra lyckligen inbergade i Sanningens och Ljusets famn, där han evigt förblifver.

Och där vandrar han omkring vid sfärers symfonier i æoners dag vid Vishetens hand.

Fria tänkespråk.

Det är ett tänkespråk värdigt att vara fritt och otvunget. Det är inet tänkespråk, som med sinnrika ord demonstrerar en förut känd proposition och antagen axiom, utan det är blott en ny form för en bekant tankes uttryck i skriften; det är endast ett tänkespråk, som tolkar en fri, i inspirationens ögonblick upprunnen tanke, med öfvertygelsen om dess blifvande tillämplighet kungjord af ett sinne, som först fattat densamma och klädt den i form af snilleingifvelsen. —

Vi äro alltid hvad vi tro oss vara, felet är blott att vi inte alltid mäktat rätt fylla vår plats. Ingen tror sig vara något, som han inte vill vara; ej heller tror någon för mycket om sig själf, enär han blott förmår omfatta hvad han logiskt förstår. Dären tror visserligen oriktigt naturligtvis, men en klok måste ovedersägligen ha normal själf-tro. — Det är ej hvad vi äro, som gör oss säkra eller stolta, utan tvärtom hvad vi tro oss vara.

Beror vår egen själfvaro af tron, så beror vår mänskliga med-varo af anseendet, hvilket är en tro riktad på och anslutande sig om oss från och af någon utomstående tänkande individ. Vår aktning hos nästan beror inte på hur vi verkligen uppfylla vår lifsuppgift, utan på huru nästan uppfattar, nej anser oss göra det, ty hennes begrepp om andra utöfver hvad allmängiltigt står fast är blott indirekt; som vi hafva sett att drifkraften för en hvar är tron och veta att den i sin kvasikonkreta natur står frigjord från och öfver det allmängiltiga.

Tron är den länk som förmedlar beröringen med andevärlden. Hela lifvet i sig själf är nihilt, fattadt som varande af tron. Vi födas och dö och så hafva generationer gjort före oss — världar uppstå och försvinna: allt sker, och när tiden är utrunnen hvad spår lämnar det väl efter sig? Jo, tron, tron på de lagar som styra, tron som för tanken på att högre väsen, ett mål utom materiens larfstadium.

Ett skönt minnesblad.

○ minnen I af bragder från de dagar,
då vapnens gny afgjorde länders väl,
jag tillber er likt humaniens lagar;
men I förbleknen då jag ser en träl,
nyss fången, dansa glad i gröna hagar
och supa frihetsluft för lif och själ.
Ack, skönast blir dock minnet af den ringa,
som jord i mödans värf sig lärde tvinga.

Jag ser en enkel hvardagssyn,
visst ovan nu i Norden: —
I kärr och rös där ligger byn
och ogräs höljer jorden.
Därborta skymtar herrgården fram
ur lundens gröna kronor,
från randen ljuda under glam
en ungmös veka toner:

— Välkommen, vår,
med knopp i hår,
med strömmars gång,
med fåglars sång —
välkommen, vår!

— Välkommen, vår,
med grönt i spår,
med vindars lopp,
med käras hopp —
välkommen, vår!

Och ut ur skogens gömma går
ett ungt och tarfligt par —
sin arm om hennes lif han slår
och hennes hand han tar
och ser i lyckans speglar in
och spörjer sakta vännen sin:

— Ack Anna, tror du väl
det torde löna mödan
att fästa här sitt tjäll,
från hulten hämta födan?
Hur sank och stenig är
här marken, lik ett träsk!
Den drömmen fram ej bär,
men ger blott möda bäsk . . .

— Nej, Adolf du blott frestar mig:
jag sådan aldrig tänkte dig,
hörs Anna, bister, svara.

— Af Gud jag fått en teg att så,
och där skall plogens fåra gå,
är Adolfs ord, det klara.

Om några dar
går Adolf rödjer mark,
han svedjar, tar
bort jätterofvet, stark.

Och Anna ger
till hjälp en hand åt vän,
hon hoppas, ler:
— Till hösten skördas den!

När skördadt låg
båd' korn och råg,
när vintern kom till högan nord
med storm och köld och dimma,
i eget bo
i lugn och ro
satt Adolf med sin maka öm,
och gladt svann kvällens timma.
Man var så nöjd
vid väf och slöjd;
en älskling re'n i vaggan låg
och såg mang stjärna glimma.

Och mor och far,
som svunna da'r
på herrgårdn ondt blott slita fått
mot lön så knapp och ringa,
de logo gladt
mot älsklingsskatt,
de njöto re'n sin mödas lön,
att karga jorden tvinga.
Med skärf bak lås
och ko i bås
de sågo framtidn hoppfullt mot,
och sången hördes klinga:

— O Gud, som ger,
när man dig ber,
af godt behag
från dag till dag
vårt bröd, —
vi tacke dig!

Rosen på hemlandskust.

På hemlandskust står en rosa skär —
mitt hjärtas drottning den blomman är,
all åren om uti fägring.
Och hennes glöd är en purpurmund,
och doften flammar i lycklig stund
från ögats oskuldsuthägring.

I bladers gömma en skatt hon bär,
den Kärlek heter och lycka är,
dess återsken hennes fägring. —
Viss skydda törnen, de stungit mig,
där gladligt fram än jag trådt min stig
hän mot en vinkande hägring.

Och slut det blifvit på gladlig hast —
i rosensnåren jag kommit fast
och dröjer där än så gerna.
Hvar hägring, vinkande, mer ej stör,
ty rosen lefver jag nu blott för,
mitt ideal, min stjärna.

Jag blickar upp mot det höga blå
i skumma natten och hviskar så
inför de tindrande stjärnor:
— O världar alla, som vandren där,
ack, täljen mig hvad mitt öde är —
jag älskar rosen bland tärnor!

De stråla svaret — jag det förstår,
ensam i dalarna där jag går:
— Du är för rosen för ringa. — —

Då suckar jag vid den vilda brand,
när sorgen tömmes till kalkens rand,
står redd i vågen att springa — —

Men känslans bommar de springa opp,
på kinden tårarne söka lopp,
i natten sakta jag beder:
— Beskydda, himmel, mitt hjärtas ros,
ensam mig finna jag skall därhos,
tills jorden hvila bereder!

Omsider bräcker en morgon ny,
mot hafvet nattliga töcknen fly,
på nytt naturen till iden vaknar.
Med hand vid plojen och lugn i sinn'
åt glömskan helgar jag dagen min,
tills trötta armen den slaknar.

Kateketisk visdom.

Hvarför restes gudatronen
fjärran bortom himlazonen?

Att vi må ha mera att dit frambära,
mindre att här umbära!

Lif och skola.

Skolan är en kallgård för de svaga
plantor, dem man måste väl uppdraga. —
Lifvet är en vildmark för de stora,
som i skola skulle växt och kraft förlora.

Ur seklernas aningsnatt.

Vid budskapet att polen nåtts.

Ett ilbud är kommet från höga Norden,
att polen nu nåtts utaf lycklig Fram.
Och härolden ilar ut öfver jorden
till hänryckta mänskor i jubelglam. —
Fast grubblande visa än spörja våga,
de tjusade folken ej spörja, de tro!
— Se, ledda de gå — visst aldrig de fråga,
af tidsströmmar jäktade utan ro . . .

Jag älskar med dem, i mitt stilla sinne,
att nittonde seklet sin afton krönt
med bragden, för seklernas aning inne,
af framtidens 'varde' fullkomnad skönt —
I tanken jag Nansen ser vända åter
till Norwegen, gläddtig och frisk med Fram,
att delgifva forskningens undersåter,
hur vaggande Fram gick till polen fram.

Nytt ilbud snart kommer att Fram är hemma,
och Nore står rustad att taga mot
sin lycklige son, som med jubelstämma
nu täljer om seger trots isklyftors hot . . .
Han lagras och kransas men blygsamt stiger
på stranden med raska kamrater opp,
och kraftigt han talar, när hyllningen tiger,
så varmt, så skönt i dityrambiskt lopp:

Till polen vi hunnit
vi jäktande här,
som lågat och brunnit
för vissheten kär.

Vi lyckliga funnit
den nordliga pol,
sen seklerna spunnit
sin ljusbringarrol.

I nätter, som svunit,
sen halfår de räckt,
i dagar, som runnit,
en bana jag bräckt

bland isar, som hunnit
på skyarna fatt,
å vågor, som brunnit
i tindrande natt. —

O släkte, som andas,
hvad ära för dig!
O hyllning, som randas
kamrater och mig!

Må himlen vi prisa,
som bringat oss fram,
i dygderna visa
vår ära och stam!

Må lyckligt vi fatta
vår viktiga tid
och ej finnas matta
i sanningens strid!

ej yfvas af seger,
som ringa dock är
och glansen blott äger,
som hyllningen bär!

Ty polen, vi funnit,
ej är i vårt våld,
och segern, vi vunnit,
är tom om ock båld:

Den norrskenet sluter,
med töcken omkring —
ej solen begjuter
ett lefvande ting,

men skiner på isar
å jordännet kalt —
man orten ej prisar,
där vandra är halt. —

Fast, vänner, vi mäktat
att poler uppnå,
vi måste städs jakta
att redligen gå.

Man lyssnar med undran och ljuflig tjusning
och prisar den ädle, som ordar blygt.
På armar han hissas i vild berusning
och förs i triumf så ett stycke drygt . . .
— Omsider, när svalnadt är näktarruset,
pegasen mig fört, fastän varsamt dock,
då startar jag ut, ledd af snilleljuset,
att finna — en andliger pol, jag ock.

En gång.

En gång jag lycklig var — den glöms ej brådt.
Ack, då jag egde nog af sällhetsmått,
då hela lifvet för mig låg och log,
berusande från fröjd till fröjd mig drog.

Min lycka var en annans med — den var
min hulda väns, med blick så djup och klar
som himlen under morgonrodnans stänk,
så varm som sommarsolens middagsblänk.

Och frågas hvari lyckan vår bestod: —
hos kraften, farten i vårt unga blod,
af hoppet, modet i vår enta håg
när öga uti öga trohet såg.

Och frågas hvad vår fröjd och glädje var: —
att träffas få en sommars blida da'r
och svära evig huldhet, — sen hvar kväll
få sjunka fann mot fann i drömmar säll.

Då funno lifvets gätor klara svar,
och för oss intet töcken mer stod kvar,
ty 'kärlek' svarades hvar fråga, som
ur lyckofyllda hjärtan ofta kom.

Du gudaborna mö, för dig min sång
är allt om lyckan vår en sommar lång.
Har vännen din och kärlek vår du glömt,
din dyra bild i hjärtats djup jag gömt.

Där står den klar och ädel, såsom förr,
och jagar flärd och lusta än på dörr.
Den hviskar i mitt öra ljufva ord:
otrogen kunde hon ej bli på jord!

Vår lycka bröts som rosen omildt af.
Försagd jag irrar på ett rolöst haf.
Dock lefver du, du bröt ej eden din,
men vrångvist Öde sköflat lyckan min.

Ja, fåfängt är att hoppas lycka mer,
och därför längtande mot grafn jag ser.
Min vän — ett hopp står kvar — i himmelen,
där finna vi vår svunna fröjd igen. —

Dig utan: ingen himmel för mig fins;
Med dig: i öknens famn en himmel hins!
Ack, Gud han känner oss: två svaga barn —
han älskar allt — han knyter hjärtans garn —.

Må rum och tid åtskilja oss, min vän,
min ande städse flyr till dig igen. —
För jorden var vår kärlek väl för stor,
men större varder den bland änglars kor.

Lyckans moral.

Om du dig mot Ödet resonlig blott ter,
allt godt uti världen det åt dig då ger.
Och nöjs du med litet, blir lyckan dig huld,
och ser du till höga, var viss då om guld.
Om skärfven du vårdar och håller dig glad,
snart ser du dig högst uti blomstrande stad. —
Den läran jag håller för lifvet så sann.
Gud gifve, af Solon den priset ock hann!

Indignation.

Hvar fins den heder, som fordom förrådde
den ädelhet, som låg i svenskens barm?
Hvart blicken än jag vänder, städse möta
blott händelser, som tända upp min harm.

Den svenska kvinnan, stjärnan högt i norden,
som våra skalder rättvis hyllning gett,
är hon väl mer den samma enkla väna,
som de för sina siarblickar sett? —

O fosterland, hvi skulle du så skändas
af dina söner, döttrar, arma land?
Och vi, som glädtigt hoppades och trodde
oss återse vår äras morgonbrand!

Det hoppet sjönk. Oss hotar natt och mörker
ur hvarje fordom ljus och härlig vrå.
O land, hur fotar du ej dina härdar
på lidelsernas gyttja hal och grå.

Är det väl sant att bildade tidsmänner,
som stamma från en Tor, en Oden ner,
ej akta det för rof att fräckt bedraga
på allt en bror, som dem sin tilltro ger!

Är det väl sant att de, att stora ståta,
ur statens kassor hugga djupa tag!
Är det väl sant att stulna diamanter
få pryda deras kvinnors lifsbehag!

Är det så sant att knappt mer lagar hålla
den svenska statens högstbetrodde om —
ja, bitter sanning, hänfullt rest mot rätten,
kring sveastränder manat neslig dom.

O fruktansvärda sanning, hur dig fatta?
När hedern så ur hjärtan vikit bort,
hvad kan väl mera då oss arma rädda,
då båtar militär och värn helt kort.

O sanning mörk! Visst kunna länder falla
i brottens snara tidt, men falla så,
att man sin existens på felsteg bygger
och 'grepp' sen gör att anses stor ändå,

det är väl summan af de futtigheter,
som stundom svårt bekaja Adams barn.
Det är moralens första bud man skändar;
man spinner själf sitt lif i flärdens garn . . .

Det ropas plär ett: vakna ära åter!
när man moralen trampat under fot,
men, fege, du som för ditt brott nu fasar,
det gått för långt — ren yxan står vid rot!

I filosofer, I som söken roten
till dunkla brott, sen här den orsak nu,
som vållat inför världen har vår nesa
och fram oss ställt som under för de sju:

Vi yfvits af men ringa lärt af fädren
— de varit mull och lefvat ha i mull —,
i stolt ett tvång braverat inför herren,
tills sansning all i putten bar omkull — —

— Så var min arma suck i villans stunder.
O Svea dyr, din ära evig är.
Upp, skynda att de usla från dig skaka!
Och dygd skall stråla, hedern blomma här.

I bondetjäll.

I treffligt bondetjäll
den långa vinterkväll
sig 'tenen' svänger snäll
vid jäntans raska tramp,
och hjulet snurrar
och rullen surrar,
gladt jäntan sjunger till sin sena id.

Ej jäntan blott man ser —
där glada gossen ler
och ömma blickar ger
sitt hjärtas flamma huld.
Han hugger, svarfvar
och bredt han skarfvar
historier, som heta duga, de — —

Men stugan är så stor
som ron därinne bor,
och gamlefar och mor
ej händren fällt ha än.
Se, morsans ila,
så ystra kila
med tvenne kardor lustigt opp och ned.

Vid snidadt ekebord
vid dag af lampa gjord
den gamle läs det ord,
som fädren skattat dyrt,
som är det enda
som städs skall lända
till visarbudskap hän till evig fröjd.

För ysterhet och skämt
sig stunden själf har stämt —
den gamle bär alltjämt
sin fromma tro i håg:
hvad än blef gifvet
knappt kvart är blifvet —
han söker nu en skatt för evighet.

O yngling, som din skatt
hvar stund kan taga fatt
och hålla kvar så gladt:
den mö här mot dig ler —
då varmt besinna,
hvad är att vinna,
men äfven känna hvad man vunnit har!

O käcka väna mö,
så kärleks sanna frö!
Du en gång hän skall dö,
men hvad du lärde först
de dina kära,
att tukt och ära
skall blomma äfven sen man gått till ro,

det blir den segerkrans
med äras gyllne glans,
som minner att du fans
till glädje på vår jord. —
Man lampan släcker;
när morgon bräcker
till iden upp man står i bondetjäll.

Så sakta jag vaggar — —

Så sakta jag vaggar på hvälfvande vägen,
som hvitskummig fraggar kring holmar och skär.
När solen sig sänker, med vemod i hägen
jag trånar, jag tänker på vännen så kär. —
O svallande bölja, må skyhög du skölja,
o mörknande himmel, må evigt du hölja
det brinnande kval, som mitt hjärta förtär!

Aek, ensam, förlåten i slupen jag sitter,
jag täljer arm stråten kring soldalad kust,
ser sölfiskar leka, hör fåglarnas kvitter
och hundsusning smeka hafsbarmen med lust. —
O kunde jag domna och finge jag somna,
som näcken vid harpan min jordstråt fullkomna,
när hjärtat vill brista vid bränningars pust!

Högt bränningar svalla kring snirklade stäfven,
men tårarna falla på sorgrodnad kind:
ack, fäfängt min klagan bortdomnar bland säfven;
den sorgliga sagan förstummar du, vind! —
För Sällheten gifves *en* väg, blott den gifves,
som Kärleken lär och som fäfängt beskrifves,
men Sorgen har mången som vildt jäktad hind.

I blod sjunker solen bland dimmorna neder,
hon träder af stolen i nattdisig nord.
Hör! vakan hon klagar, men nästet tillreder.
För kommande dagar hon fyller sitt bord . . .
Natur, vid min klagan du svarar med agan,
med näktergalsdrill om den sorgsamma sagan:
att nöjas, beröfvad tröstgjutande ord

Det suckar i linden, du stormar, du bölja —
hu, sval kringom kinden en vindil framfar.
Ack, hvar skall jag landa; hvad stråt skall jag följa,
dit ledsnadens anda ej strax med mig drar? —
Ej, vän, du mig höre — ack, aldrig jag störe
den friden dig, dyra, för evigt tillhöre!
Men ljusnen, ack ljusnen, I töckniga da'r!

Opejlad är sorgen, ej gränser den äger;
i kojan, i borgen den tvingar sig in:
o, huru fördrifva då fjärran *mitt* läger
den töckniga drifva, som kyler mitt sinn'? —
När liljorna kalkas, när högsommar nalkas
åt Sorgen jag ler, med Odet själft skalkas . . .
För värglädje, hjärteblod, svalla och rinn!

Hvad tid gifs åt sörja och kraften förnöta;
nej, hurtigt att börja en friskande id.
De veka må trånan och ledsnaden sköta; —
vid leende månan mot svärmod till strid!
I norr och i söder, städs finnas de bröder,
dem Sorgen har bräckt, men dem Iden uppstöder
tills döden sist stäcker de kämpandes tid.

Är hin med i båten bäst landsätta skälmen.
Jag ändrar så stråten vid Orions ljus. —
Till kamp jag mig rustar och påsätter hjälmen.
Pegasen arm frustar, han vädrar nog rus — —
O sorgliga vara, att skalkande vara
med hjärtesår rifna och blödande bara!
Men — sådant är varat i töcken och grus.

Och åter jag vaggar mot månlysta stranden,
Vildt yrskummet fraggar kring tornande skär,
sig bergena kransa vid nattliga branden
och vågorna dansa kring köl, som mig bär.
I lekande vågor, med älmseldars lågor,
o dragen mot djupet de sargande plågor,
sen stämnen dess grafsång i fjärran och när!

Hjärtats drottning.

Min ros, min väna lilja, min stjärneflamma mild,
Min lugna hamn, min källa, min drömmars himmelsbild!

När törnet snärjde foten, vid unga hjärtats slag,
Då svälde purpurrosen: dess ambradoft sög jag.

När zenithsolens stråle föll het på stampad mull
Vid renen blyg en lilja slog opp förhoppningsfull.

När Natten smög till norden och mörker döljde led,
Då lyste klara stjärnan min väg utöfver hed.

När vredgad bölja rördes i hamn jag förde slupn -
Men slutan låg dock borgen, opäjlad mer än djupn . . .

När törsten brände läppen, i lunden källan rann;
Jag drack dess svala näktar, för stunden svalka fann.

När harpan nekar klinga, då Bore nalkas hit,
En ängel ser jag komma i luftig hamn med svit.

Ack, hör mig, hulda väsen! Då dallrar het en tår: —
En drottning hjärtat äger, fast jag dess tron ej når!

Af blommor, som jag funnit på unga lifvets led,
En fattig krans jag lägger vid dina fötter ned.

I blod dess sirning droppar med trånads frömölsstänk,
I kval dess kalkar glöda — o njut min arma skänk!

Far och son.

Per Månsson var rikaste knasen i trakten, om socknarnas öden han hade just vakten, och kvarnar han hade och ängar och skog — den stöddige bonden han nämdes med fog.

Han var af det gamla, det värdiga slaget: en 'fader' i huset, en broder i laget, som älskade glädjen men mera sitt folk och kallade svindel för tidsandans smolk.

Fäst egen han var och han väjade föga för pösande stora, för stoltaste höga, mot någon dock aldrig i fjäder han låg, om icke förtrycket det manat hans håg.

En mänska för honom var torparen äfven; han vördade iden med hufvudt som näfven, och ingen fick stanna i armod och nöd såvida han mäktade gifva sitt stöd.

Hans präktiga hustru hon kunde försaka båd' lugnet och hvilan och tröstande vaka vid lidandets bädd med ömt hugnande hand. — Visst älskade folket de goda ett grand!

De båda, nu gamla, de hade en enda, en yrande son, väl förfjäskad kanhända. Han skulle just blifva — så äskade far — för godset nästrådande herre och karl.

Den unge herr Erik studenten jämt tagit,
med faders sin pung på biljarden han slagit,
han ståtat och skräftat för guldkrogens här . . .
Dock hade de gamla sin vettvilling kär.

En tid ock i gården han mästrat än värre
men funnit, snart nog, han var slagen till herre;
och så han de gamla i sorger försänkt,
när lågt mot de ringa i båln han sig sänkt.

När stugan blef trängre, när större hans nesa,
en dag hän till 'Västern' han syntes så resa.
Dit kom han, men annat för gossen det blef. —
"Jag trälar men svälter . . .", till hemmet han skref.

I 'värfven' en slik man rätt sällan använder,
för 'farmarn' han hade för fina små händer —
och unga vår Erik ej visste sig råd
men tänkte med ånger på yrande dåd.

"Min gosse, om bättrad du vänder med första,
så skall du nog slippa att hungra och törsta",
då fadern så manande varmt än han skref.
— *Ad notam!* sad' Erik och hemåt snällt klef.

I bäfvan han plöjde Atlanten den vilda,
från yra och ras voro tankarna skilda.
När åter han skådade fädernestrand
för mandom med heder han sträckte ut hand.

En tår töll på kinden när fadern förtroligt,
med allvarlig blick, honom bad ta det roligt,
och dyraste moder om halsen han tog;
då vinnande blomma i barmen uppslog.

— Nu gossen är kommen, det hördes i näjden —
men mycket nog Erik sig lärt af den fäjden:
att bättre än 'spela en herre' är det
att vara en bonde förnöjsam, helt stätt.

Sjömansbrud.

Fregatten hon vräkes; en boll uppå hafven
hon tumlar bland tornande vågbergen vildt.
Åt hurtiga gossar gud Neptun rer grafven
vid mörkret i rymd. Dock vårt mod ej är spildt!
Kring bogen de skummande vågorna svalla,
högt Æiolus tjuter bland tackel och tåg,
och målnstodar brista och tordönen skalla — —
Då vaknar varm kärlek i sjömanshåg:

Jag mins när jag for från hemlandsstranden,
från fader och moder, från käraste vän —
hvad tårar hon fällde, hon viftade handen
till hjärtligt "far väl, må vi träffas igen!" --
fast Neptun är bister och hotar oss taga,
vi hurra och klara fregatten gladt,
ty, gossar som älska ur farorna draga;
dem hägnar som talisman 'hjärtats skatt' — —

Men kännes blott hamn, visst fregatten jag låter,
min gyllene frihet med glädje tar mot.
Till fädernekusten jag nöjd vänder åter
och faller för rodnande älsklingens fot.
Hon skänker mig handen vid altarerunden,
vi svära med Hymen i väl och i ve.
Vi resa vårt tjäll djupt i lummiga lunden,
där alla de dyra vi kringom oss se. —

En sjöman på land är som fången så bunden,
trots kärlek och fågring så lång blir hans dag.
När gärna en skuta igen tags från grunden,
gladt bruden mig följer vid böljors slag.

Vi jubla på hafvet, och "hemma" där ljuder,
i trygghet att Gud rår för lifvet ock där. —
Har sjöman jag äktat, mig plikten då bjuder
— så tänker min kära — att bli honom när!

En gång, när vi tröttas, vi kasta vårt ankar
för alltid bland vänner på lindsusad kust. —
Men skulle förr snärja oss böljor och bankar
i kärlek vi njuta än senaste pust.
Och hinner oss Rana . . . hvarandra vi famna
i troget förbund intill världarnas slut.
Till friden i himlarna sälla vi hamna,
när trängtande själarne kämpat ut.

Laura!

Efter Horatius.

Skön falernpokalen skänkt i handen blänker,
full af lesbisk drufvas gudamust.
I min hyddas frid med fröjd jag näktarn tömmer
för Apollo, Laura och min lust.

Aganeppens skära liljor vill jag fläta
in i dina lockars mörka glans.
Kring ditt öppna, ädelt klara junoänne
täckt af myrten sno en krans.

Så när Luna silfver sår kring pinjelunden
och du hvilar i din floraskrud,
vill jag evigt sluta dig i erosfammen,
som min huldgudinna och min brud.

Skördedagar.

Mel.: "När jag invid mitt städ får stå" . . .

I arlastund hon strålbrand bär,
vår sol, kring fälten här —
mer hett det blir: dagsdags det redan skörddag är.
Uppå vår gård det rustas gladt
till skördefäjd så käck,
allt under glam och friska skratt,
för mödan utan skräck.

Se, nyter gosse skäran tar
och hän till åkern drar,
där lösen blir: nu ej på friska krafter spar!
Och frodig tös, med höghvälfd barm
och solbrynt njuponkind,
med eldig blick och rundad arm,
hon bidar an vid grind.

Där bortom grödan mogen står,
så långt som blicken når,
så hög och rik att åkerman där vällust får. —
De hunnit dit. Hör, skäran hvin!
Och jäntan snart hon har
ett binde-göra utaf hin —
så tillgår det i skördeda'r.

När skäran går bland gyllne råg
det blir så ljust i häg,
och barmen häfves varm och lätt som insjövåg,
och tanken sväfvar hög och fri
och tömmer lifvets vin,
den mognadsbål med must uti,
när flinka lian hvin — —

Och gossens skjortbröst skimrar fram,
där lian har sin ram —
hans håg visst är att få sin jänta 'sedesam'.
Hon ler så karsk, tar vida fång
och gnolar på en låt
och följer nära än i vång
på hurtig mäjjarstråt.

I skördestund hon tänker mest
på gossen henne fäst,
på aftonstund så ljum och blid med älskogsfäst.
Ja, vidt som vågen tanken går
mot ljusa framtiden,
då egen skörd hon binda får
och hvila njuta se'n.

Men gossens dröm är om en teg
där egen näms hvar nek —
hans tanke mer ej är om ras och munter lek,
af allvar står den rik som guld
och käck och kärleksvarm,
och för ett tjäll, en maka huld
den höjs hans friska barm. —

Nu kallar 'välling'-klockan re'n
till ron och middagen.
Att kasta skäran sin ej gossen blifver sen,
ty mödans son behöfver mat
och middagsro, det gifvet är;
och enkel kost, ej fjäsk och stat,
nog husmors lösen är. —

En timme eller par nu går —
ett stilla lugn det rår,
blott finken pigg än ifrån gärdesstören slår.
Snart ändas ron med samma id,
och trafvarna man res:
allt öfver blottad mark så vid
i rika par de ses.

Allfarros.

Hör hit, du fagra unga flicka,
som ler så gladt
och fram i tiden synes skicka
en hjärtats skatt
från klara ögons himlar blå,
de oskuldssolomstrålade, hän utöfver vida världen. —

Ack, le än, unga tärna,
stråla värme ned som dagens stjärna,
sprid glädje in
i hvar ej än förkolnadt sinn'!

Du alltid sågs i sommandag
omsvärma fritt med käckt och gladt behag —
i muntra systrars ring
du svängde kring —
där var du tanken som tog form
och handling gaf och alla ryckte med med makt,
i solig prakt
en skära vilda rosors hvirfvelstorm . . .

Jag ser dig än i kulen höst
med samma fröjd och jubelröst,
du Allfarros min håg förlöst.
Vid nordans bistra il,
så fjärran soligt smil, —
vid gyllne löfverks ångestdans
du skuttar kring i samma glans,
i kjortel snäf och kort
du, hej så lustigt, flyktar bort . . .

Och kommer väl så än
hit ut igen. —

Hvad gör en tid naturen bister blir —
hvad gör att då oss töcken svepa om —

hvad gör att då bortvissna lundars, ängars blom —
hvad gör, hvad gör att solen flyttar sitt revir —,
när du är kvar du käcka,
du fagra unga jordedalars älsklingsblomma!

Din gyllne lock gud Amors hofpark är,
din kind i glöd de allra skönsta rosor bär,
ditt ögas himmel har en sol,
nog mäktig smälta ned hvar isig pol
i hjärtats arma värld.

Hör hit, du fagra flicka,
tag mot min sång!
En sådan blick mig skicka,
som himmel ren,
som vårsols sken,
ej höst blir lång!

S i e s t a n .

Jag skyndade i kvalmig middagstimma
att njuta få min siesta vid stranden,
där kiselpärlor glänsa fram ur sanden
och blanka fiskar kring på vågen simma,

där hvita vågor brusa, måsar stimma
och dyka pilsnabbt ned, — där mänskoanden
med Zefyr jagar öfver våta randen,
till djupet far på solens gyllne strimma . . .

Ha, ingenstädes längtar den att stanna:
ej fjärran vida rymdn, ej under vågen,
ej där på snöfjälls solomkrönta panna.

Den far och jäktar utan mål för hågen —
den spanar fåfängt lifvets skatter sanna,
den när ej ro, förrn sprängd är vilje-bågen.

Petter Hans Jönsson.

Humoresk.

Något roande får det allt lof att vara med i den här skönsamlingen, kantänka, och till den ändan ämnar jag berätta dig, ärade läsare, ur Petter Hans Jönssons enfaldiga men oförargliga lilla lifskrönika. Som den är ganska komisk, så kommer du nog att draga en smula på smilbandet. Nå ja, bara det ej uteslutande blir åt, hm, berättaren, så rår ju ingen för det.

Petter Hans Jönsson — som namnet klingar på ren svenska, fast salig prosten Tjockenius troligen i sin hänryckning, kanveta, råkat ställa Hans och Petter ett grand illavetande, eller hur — han hade han som alla andra mänskobarn en far och en mor att tacka för sina dagar, naturligtvis. Fa'ren hans var en förmögen, ja stöddig possessionat — en smula förmer än bonde, mera bildadt eller agrarkultiveradt vill säga —, men mor hans hon hade varit, inte mamsell med löständer, smärt midja och bleksot, utan en nötfrisk, fast väl solblakad mjölkdäja med 'svällane liv', muskulösa armar och egna om än något skarpa tänder för tunga. I denna tämligen anspråkslösa lefnadsställning stod hon under kommandoskap af rättaren hos store patron grefve Rosenring, bekant för sin ovanligt voluminösa skönt rosenkiftande nasus, sina ovanligt försigkomna knävelborrar samt sina många grymtande vänner, hvilka sades inneha riksdagsmannaplatsen för R:gs krets, på spe af elak drift förstås. Ja, hon hade allt alltid varit hos förnämt hon, hade sett både kor och fröknar, men nu hade hon kommit upp i smöret precis: var socknens, näst grefven och riddaren — ja, vaserra va'n så — patron R:g, stortaligaste och stöddigaste mans äkta hälft, och det med skinn på näsan.

Detta var nu Petter Hans föräldrar, och han deras enda sön och arfvinge.

Intet ondt i det. Men för Petter skedde nog liksom för andra olyckspiltar, hans hitresa till denna förfasliga jämmerdalen i ett obehagadt ögonblick. För se då han första gång öppnade sitt öga — ja då var mor hans mjölkdäja ännu, så hon var . . . Och hans far, Petter Jönsson, senior, var då *sina* dagars upphöfs enda tröst och stöd. Han förestod fädernegården som en hel karl, och minst af allt ämnade han fästa grefve R:gs robusta mjölkdäja Greta vid sin stöddiga person,

och inte ville han då 'kännas vid paugen (lille Petter)' inte. — utan hade han ej med 'den saken' att skaffa. Ah, det var endast Greta själf, som 'burit sig illa åt' och nu i behofvets stund ville komma åt att lätta hans späckade pung ett grand!

Det såg härvid ut för vår lille Per eller Petter, som då var lycklig nog ej ha notis om hvilken elak värld han oförvållandes råkat hamna uti, ty om så varit skulle han nog önskat sig till någon mera fullkomlig planet, — såg ut att ej blifva idel sötebrödsdagar, hvarken för honom eller mor hans, som till all lycka eller olycka — beror på hur man tar saken — ej kunde annat än vidkännas sin pojke.

Men den lilles angifne 'faders gamla föräldrar, som pröfvat något denna världens ve och villa, de sågo saken i en annan dager:

— Har du nu ställt så galet till, sade de, — så tag henne! Hon är inte att försmå, sämre kunde du få; hon är rask och mån af sig, kommer att kunna stå för sitt hus.

De sågo de hvad för en vasker deras Petter egentligen var och förstodo att han ej skulle blifva särdeles betjänt med en af de vanliga nu för tiden så mycket moderniserade hemmadöttrarna till hustru.

Därför blef det vid hvad de sagt. Fast deras Petter menade, att det ska gu' veta om han har något obeställdt med Greta, och helst ville lägga döförat till. Och fast Greta äfven hon å sin sida tränade mindre efter den 'tjockskallige' än hans täcka pluringar, om hon än därtill eftersinnade att det i alla fall var bättre 'blifva Petters' än all sin dag träla för sitt bröd, vore det så hos själfvaste store Rosenring.

Så vardt det 'lyst' för Greta Gustafsson och hemmasonen Petter Jönsson, till allt folks i trakten oförställda förväning. Och snart stod bröllopet, som väckte i dagarna tre under lust och gamman och med nätterna till hjälp. Och brud och brudgum voro så öfverlyckliga — säkert.

Blef så pågen — han hette än' endast lillen, förstås — förd upp i tämplet och bestänkt, och erhöil han, till evärdligt minne af sin goda fader, namnet Petter Hans, fast det var meningen han skulle hett Hans Petter, naturligtvis, men den gamle prosten hade väl pröfvat det nyanlända kommunionsvinet och så i sin själslyftade stämning råkat kasta om namnen.

Hvad som så blef gjordt stod ej att bringa om. Men nog komme Petter att få men däraf för lifvet menade de trosstarka föräldrarna . . .

Men hvad fäste sig nu Petter själf vid hvad han het, om nu Per eller Pillen! Han tänkte ej på dylikt lappri, fast han till sin goda faders förtret ännu ej tog lifvet just från dess glada sida — —. Han endast växte och frodades, kunde snart krypa, sedan stå lull, ej försmående att profva halten och styrkan hos det som var i hans väg. Sedan kraftrade han nog med att både gå och taga språng. Men al-

drig gjorde han ett modershjärta så lyckligt, som då han började framjolla sitt 'mamma—pappa' och så i sin oskuld bekräfta faderskapet, och inte blef detta heller förnekadt numera.

Lille Petter blef med åren en rätt rask och hurtig pilt. Men inte slogo naturligtvis alla barnakrämpor ens felt för en så morgonfrisk ungdom som han var, han fick ondt för tänder i de dagarna och knep i magen i sina parivelår, när han snaskat för mycket godter eller surkartar i sig. Men det värsta var att det aldrig visste riktigt till för Petter, för leksyskonen lockade honom till allt möjligt galet och allt sökte han göra dem till lags och fick själf sota för följderna, så han fick. Dock, har någon uträttat 'barna-storverk' så var det han då han mellan sina värda föräldrar genom sitt lilla hurtiga väsen, sina alla putslustiga företag och sitt menlösa joller i grund och botten förstod konsten att knyta det kärlekens föreningsband, som för länge sedan borde varit knutit, allt fastare och säkrare tillsammans, att nu inte någon annan än Döden mäktade upplösa detsamma. Och detta var och blef också hans enda tillfälliga stordåd i lifvet, ty han den rike storbondens son, var ej buren för andra stordåd än försakelsens och motgångens, om än hela hans lif får betraktas som en löjets outömliga källa, då man tar detsamma från dess ljusa sida.

Som sagdt så blef det stora pojken af lille Petter. Och så skulle han börja ett slags dumt geschäft — skolgången. Och en vacker dag, då lärkorna slogo i sky och spelte sina uppslupna 'melevetter' den sköna årsens tid till pris, som nylöfvade träd och fagra blygt prunkande liljor på äng vittnade för, kyssta af nykommen sols blida strålar — en sådan dag då lille Petter, lockad af den nyvaknade naturens tjusande dragningskraft på barnakänslan, helt säkert skulle offrat all världens härlighet, mycket mer dess bildning och vett, för en fri stund i naturens sköte — då blef han utan pardon iförd sina stiligaste kläder med de skönt glimmande gula ränderna och de granna kronoknapparna, hvilka knappar på sin tid prydt hans farfars far, tullnären. Och så blef han af sin goda mamma dragen hän till den lärdomens tröskel småskolan i Eldsered.

Här var allt nytt och intressant, och lille Petter spärrade vid åsynen af alla de små helgdagsprydda sockenbarnen och den lilla imponanta kretsen af stadiga mammor samt den 'snälla', så härligt mot sina små disciplar småmysande skolfröknenn, upp sina korppluggar så vidt i hans krafter stod.

— Ack, här ska bli oss skönt! tänkte nog Petter, ifall han drömde om alla de lekar och upptåg han komme att bli med om bland de många barnen. Men, usch, det blef annat af! Man satte honom helt sonika vid den fadda 'abezätan' för att plugga några intetsägande figurer, kallade bokstäfver, i hans arma villhjärna. Och tiden för lelandet den blef allt inknappad — mer än skäligt och sundt var, tyckte vår Petter.

En dag, sedan han någon termin rundt hängt ordentligt i tygeln, därtill trugad af sina föräldrar med lock och pock, då fick han en i sina ögon blixtrande ljus idé: hvarför inte han stanna ute i Guds fria härliga natur medan de andra ungarna pluggade där inne i den unkna skolluften; han skulle nog förstå att hastigt och lustigt fördrifva sin tid utan 'läxekäbbets' tillhjälp!

Tänkt och gjordt. Petter fick sin frukost, bestående af pannkaka och smörgås, invirad i ett tidningsblad. Och så försedd styrde han hän mot skolan så länge han antog att man hemifrån observerade honom; men sedan gjorde han så visst en liten afstickare ut i markerna, gaf skolan en vacker dag, hoppade omkring i ensamheten, som han snart fann ledsam nog, äfven den, fast aldrig, aldrig så tråkig som skolan, förstås. Så åt han sin pannkaka när det föll honom in, och när det vart gjort satte han sig ned att stortjuta öfver att han inte hade några lekkamrater . . . Hörde han något sprang han bort och gömde sig. Men återkom till hemmet gjorde han på en omväg samma tid som de andra skolbarnen.

Väl hemkommen kunde han ej, därtill ansatt från alla sidor, draga sig för att af hjärtans lust skryta för far och mor, och farmor med, med — huru väl han kunnat läxan, därtill förklarande med eftertryck hvilket nöje det för honom var att gå i skola.

Sålunda förflöto några rätt sköna dagar för Petter: han gick ut i marken, sedan han väl fått sin frukost, och kom hem till middagen, gick så åter ut med middagsrastens slut och kom igen mot kvällen en stund sedan skolan slutat, utan att man fattade ringaste miss-tankar om att något med Petters skolgång var bakvändt.

Och vår sluge Petter trodde sig nu ha det riktigt på gaffeln, då — hvilket omen! — det en dag hände att barnen fingo skollof, hvarom de kungjorts dagen innan, men att Petter, som ju inte kunde veta däraf, icke förty företog sin 'skolgång' denna dag på samma sätt som de andra.

Utän att ana vidrigheterna kom han segerglad hem till middagen, för se nu hade han i dag — bröstade han sig — fått börja läsa utantill i 'bibelska'.

Hur kan detta dock hänga samman? undrade hans kära mamma, som mycket väl genom grannarna i sista stunden visste af både skollof och något annat med, som Petter helst sett att hon varit oinvigd uti, hans 'skolgång' nämligen. Men hon lät ej förstå något, förrän hon dagen därpå tog sin guldgosse i armen och i egen person traskade af med honom direkt till skolan.

Där 'rann ett ljus upp' för litet hvar. Petter hade strejkat, han! Men fast han trodde sig dö af blygsel och respekten för den grymme 'mäster Erik', så kom han dock nått och jämt inom skoldörren utan att våga kasta en blick omkring sig. Och när han hörde den 'snälla' lärarinnan, icke utan ironi, säga: — Ah, se där ha vi vår lille

Petter; välkommen till oss igen! och kände sig förd af hennes eftertryckliga hand till sin gamla plats i den honom så tränga bänken, brast honom modet och vattufloren vällade fram . . .

Och sen den betan var Petter med om allt utom att strejka från skolan. —

Aren gingo och kommo, och Petter pluggade och tuggade, stilla vid sin bänk, om och om den magra 'skolmaten', utan att en enda lärdom fastnade i hans linhåriga skalle. Kom så tiden då han skulle 'läsa för prästen'. Och visst blef det ett läsande och läsande år ut och år in, men det syntes dock som om Petter aldrig skulle 'slippa fram' för det. — Men se detta berodde på lärares och herdes oduglighet och på menet med namnomkastningen i sin lilla mån dessutom, det var till den stora lyckan Petters kära föräldrars åsikt om den saken.

Men evigt skall ej det onda vara! Petter fick läppja på gamle prostens goda vin — däraf han janmade sig en präktig klunk — och försöka tugga de gamla sega sockenoblaten, och så voro alla saker på det klara — —

Hade Petter ingen 'lässkalle', så förstod han däremot att slita en varg på sin faders jordbruk, och detta var hans lif och lust.

Hans Petter borde han dock hetat, ty — menade hans vidskiplige herr fader — det var, som sagdt, de 'illavetande' namnens skull om det inte alltid 'visste så väl till' för deras rare Petter.

Hade det hittills varit tokigt nog bevändt, kommer dock nu det märkliga — Petters frieri.

Han kände dock troligen ej mycket af hvad kärlek vill säga — så lycklig var han. Slita i alla väder, lugn och nöjd, stolt vid en gillande blick, äta för två, sofva som en stock — det var hvad Petter mest förstod sig på. Men såsom förmögen hemmason skulle han naturligtvis nu, sedan han sluppit från heden, gifta sig, med någon flicka, som ej vore, hm, för litet grann, för snarfager, bortkommen eller tarflig, men som vore villig låta honom bli sin herre och man, — menade de goda föräldrarna i sin omtanka för sonens bästa. I tidens fullkonning öfverraskades han därför med frågan, ifall han icke tänkt gifta sig snart.

Det var pin nytt för honom. Och i stum häpenhet spände han ögonen i mor sin: — det hade han aldrig tänkt på, *gifta sig!!* Hvad var det bra för? Hade han det inte bäst som han hade det? kom det slutligen ur honom.

— Men, förklarade då fadern, — mor behöfver så väl nån till hjälp i hushållet, och bäst vore om denna vore din hustru, förstår du — —

— Ja visst, instämde då vår beskedlige giftaskandidat, Petter. Men hvem skulle han då fria till, för första försöks skull?

— Jo, Anna på Gärdet. — Ja, det var han då med om, fast alla andra unga män drogo sig för denna bottenrika, men snåla, arga och långt ifrån fagra ungmö. Men uppriktigt till sägandes var hon den, som bäst passade till hans maka, hvilken förstod att taga reda på båd' hus och gubbe.

Tidigt en söndagsmorgon kom vår på giljarfärd stadde Petter till Gärdet, hälsade med högtidsmin hvar och en och satte sig, på morsans vänliga tilljudan, ner hos far Anders i kakelungsvrån samt hostade några tag, tummade sig under hakan och började, rätt viktigt men en smula underlig till mods, utan vidare kruserlighet rabbla upp det 'koncept' han i och för det brådstörtade frieriet erhållit af mor sin och som han i sitt tröga minne sökt bibehålla så väl det var honom möjligt genom att under ditvägen ideligen upprepa detsamma för sig själf, som det löd:

"Nue . . . nue . . . De e så, at ja kommer hid i da för å fråga ifall er Anna inte har nået emod å bli min hustru, för ja tökker nåkk om na, å far å mor bli så glaa om hun kommer te oss. Å så ville la vi veda wa hemjeft som e te, bara för rö sköll, kanveda."

Detta var väl mycket för Petters skalle-maja att hålla i sammanhang, och därför hände att han, enkel som han kände sig i den viktiga stunden, kom af sig och gaf helt annan 'form' åt frieriet, som skulle ställas till 'dägans' fader, förstås.

Och Petter hasplade 'omarbetningen' ur sig:

— Jaa, nue ja skulle — de e så, sa far å mor, att om er Anna, sa far å mor, har nåt imod, kanveda, att jag — hm, hon jefter seg mä meg, för de töcka så om na. — Tu lom å en jögris, ska vi slakta te hemjeften —

Petter vardt nu långt mera ordentligt bragt ur fattningen än grefve Rosenrings förhoppningsfulle ättelägg när han 'satte sig på studenten' i vår. Alla skrattade af hjärtans lust vår Petter rakt i ansigtet. Men så inte Anna — hon blängde på honom, som — en förnärmad kvinna endast kan, och var rent färdig flyga honom i lufven.

Midt under löjet lomade Petter utan vidare rekommendation af mot hemmet, dit han väl anländ med gråtmild stämma tolkade sitt missöde för sina förfärade föräldrar. —

Men ändock vardt det giftermål mellan Petter och Anna, genom dess fäders egen värderade förmedlan. Och nu får tystnadens dok draperas fortsättningen. Emellertid öfvertog Petter omsider gård och teg. Han har fått en hustru, som vet taga vara på gubbe och skrin och som skänkt honom töser och pojkar till välsignelse.

Icke mitt.

Efter Göethe.

Naturen i sin unga vår
harpan varmt jag slår
i tjusning.
Och enkla toner fram jag manar
vid sinnets ljusning; —
i ren tillbedjan väl jag anar,
att harpans klang
är ringa emot lärkans höga drill.

De fagra blommor små på äng
väck ej, harposträng!
Dess anda,
som tonar ut i doft och fågling,
ej, klang, bortblanda! —
Min ton är blott dess skönhethägring
i omvänt skick
och dunklast, när den renast vara vill.

Ej, sång, du mäktar måla så,
klart som himmel blå
i toner.
Ack, andaktsfull jag gerna tiger
med blick mot zoner,
dit ingen mänsköaning stiger,
som jäktar här
och ljusets rena urbild längtar till.

I rosengårdar.

Kvinna, när i framtidsledet käckt du upp dig ställer,
vet, att skyldigheter för oss alla först det gäller,
innan vi med rättigheter dana paradiset.
Gladt i dig, du unga framtidskvinna, visst vi ana
standarbärrerskan, som för oss änn på ärans bana. —
Ho kan stå oss mot, när du i spetsen bär vår fana!
Låt oss då förgäfvades mer ej enkla dygder spana
i den här, som öfver tiden höjt sitt ris.

Rosengårdar, underfagra lunder
rymmer hvar kvinnobarm.
Friden där tillreder helgestunder —
stundom lågar där harm,
ädel harm mot grafva vormar,
som i vattenglasets mana stormar,
harm mot välbemantlad en låghet här — —

Ädla kvinna, du som trogen vårdar
vinnande lifvets ros,
njut i glädje skörd från rosengårdar!
Aldrig den flyr sin kos,
håller världens trygga bana,
för oss under den renaste fana
fram till lyckans strålande ängder här.

Ogräs låt ej i de gårdar komma!
Le icke flärden mot!
Bryt ej skälmen en enda blomma —
visa öppet ditt hot!
Intet mannen mer här aktar
än en mö, som ärans blommor vaktar,
än en tärna adlande lifvet här — —

Såsom natten full af stjärnor strålar
blott när himmel står klar,
såsom rosenhäcken glödigg prälar
blott i sommarens da'r —
ja, så strålar blott och skiner
hjärtats spegel bak dimblå gardiner,
när en pärla gjuts öfver flärden här.

Lilja, hvit och skär, mitt öga tjusar
alle'n vid allfarstråt:
Härlig morgonfläkt i lunden susar,
ljuf ljuder vallhornslåt —
ja, så tjusar blott och manar
himlen, man i ögats vemod anar,
när den gjuter guld till de arma här —

Krigarn, som sitt varma hjärtblod gjuter
för sitt älskade land,
tänkarn, som all vinning utesluter
för sin själiska brand,
icke mer vår hyllning vinner
än den glans i harmfullt öga brinner,
när bannstrålen slungas mot välden här.

Några blommor blott jag hunnit tälja,
flockar fler glänsa än.
Ej du bedes, tärna, bland dem välja...
Dofta låt all', vän,
låga låt! Du lycklig blifver,
du oss fordoms-katter återgifver,
bringar sällhet ned i världen här. —

Listens törneskrank kring rosenlunder
värdig vakt ej är;
man, som skåda lärt, föraktar funder,
döljande tomhet där.
Perversitet slätt oss fagnar —
skälmeri å varma hjärtats vägnar
ogräs ej i öppna handen fram oss bär.

En rövverihistoria.

Mång åglömd tant har skarpan tand,
en gammal narr orolig hand.

Otroligt men sant att det rövfare fins
i norden så många och svåra,
fast ingen med bila, geväder jag mins;
hvar rövvarprins
med list och med smil tycks bedåra.

Att offret de fånga för risken själf rår
man fattar, så ock deras lycka.
Nu hvilka de äro kanske du förstår.
Slik rövvarkår
oss värdes med tillvaron smycka.

Det hände i sommar och det någonstans
en rövfare skrämde rätt många:
en vördiger herre, en fru i sin glans
och nobla sans,
två tvinande liljor så långa.

Se saken var den, att på Lyxhall det var
ett gille så rikligt och präktigt,
och där ifrån gardet en stiliger karl,
så fin och rar,
sig förde så vinnande mäktigt.

Man hade just profvat det rhenskaste mjöd
och slutat att äta och prata,
då ut i det gröna som lösen det ljud
från öfverflöd,
i hvila på gröngräs sig lata.

Så värdigt han sträckte sin rundliga kropp,
den vördige herren, så sakta,
och liljornas bleka och viktiga tropp
med bergfast hopp
hos frun sen, att näjden betrakta.

Då plöstligt de bleknade alla, minsann;
visst något dem skrämde, de arma.
Och upp for i vädret den vördige man,
som blixten han,
och började skälfvande larma.

Och värden på Lyxhall strax rusade fram
att skådande lugna och fråga,
och gästerna alla sig flockade sam'
från stelnadt glam,
och andas man syntes knappt våga.

“Hvad var det, du vördige herre gör klart“,
en fröken förveten tyst sporde.
Men nu var han stum, man kom ej nå'n vart;
med hufvud bart
blott rysliga gester han gjorde. —

Vårt läjon från gardet man saknade då,
och dito en fröken Kristina.

Ack, männe mysteren de lösa de två,
som undan gå! —

i aning man började skina . . .

Men mannen från gardet satt lugnt i ett snår
och där på hans knä skön Kristina,
i rodnande glöd och med fladdrande hår . . .
ja, man förstår:

uppsnappas så där, hvilken pina!

“J—ag hörde en sm—äll här i snåret helt nyss“,
vår vördige ändtligen sade. —

“Ah skrämde er, ärade, just så en — kyss;
hvarför då lyss,

när präktigt och klart vi det hade?

“Jag röfvade — kyssen väl snabbt à la mohr“,
sad' läjonet, röfvarn urbota.

”Men drömde ej faran därvid just så stor,
som nu jag tror,
och tänkte offentligt ej sota . . .”

Vi täckelset fälla. — Till full evidens
konstateradt nu det är vordet
att röfvarer finnas, hvart man än vänds,
och utan gräns.

De — sitta med oss invid bordet -- --

Sakta västan — — .

Sakta västan röjs i lundens löf,
hän mot källan sval trår råets klöf,
tjusning hög naturen söf.

Solen ler igenom löfhvalf ned
på den dunkeltysta väna led
fram genom rosenked.

Rosenvimmel sakta snögar bort,
ned bland skira fjärlars fröjd så kort
under fridens ort.

Fin och sammetslen och smekande
mossig matta ligger här inbjudande,
väfd med örter små, som le.

Nattviolerna dofta rikligt här,
blyg sin krona skär linnea bär,
skogskonvulen slingrar där.

Prästekragen står vid källan hvit,
soleros i gyllne glans och svit —
räets klöf trår ystert hit,

trår än genom täta hvenesnår,
raskt mot lafveklädda stubbar slår,
där förgätmigejen står.

Frisk går bäcken utur källan fram,
siskan grön slår tonen undersam
gladt till tusen fåglars glam.

Lunden susar, lummig, vid och tät;
här de landa lätta älskogsfjät:
ynglings, mös, han ej förgät'.

Solen sjunker öfver lunden ner
kyss på kyss man tar och ger,
glöder, skalkas ömt och ler.

Unga hjärtans sälla famntag bär
hän emot en lifvets huldmyster
genom sinnes trängtan skär.

Barm vid barm försmälta himmel, jord,
väl och ve till undertomma ord
vid en fröjd, för ädla gjord.

Eldigt offer bringas bockfots-Pan,
förs af en pegas med yfvig man
på olympiadisk ban.

Mänen går i söfglans upp och ler
mildt mot denna lycka, blott han ser,
lugn besked ej om den ger — --

Sakta västan röjs i hundens löf,
bort från källan sist trår räets klöf.
Tjusning hög naturen söf'.

Kårta brev.

Studia ävter norskauskamaul.

I.

Utå Anners te si fleka.

Mett lella gull å rara såkerpulla,
ja onrar hör du draes du mä ti'n.
Ja, mie tankjer stau au onran fulla:
sen brev ja fautt de ä sau laungesin —
förr Anners kan si tua ente glöma,
öm natta hanses taurer strie ströma.

Ak, Anna knaft ja ved wa ja ska skreva,
förr oren fala si så tongje så,
men du kan se i detta lella breva
hör Anners jarte för dä donker på . . .
En sjöss ja te dä sänner udi breve,
mä längjtens taurer ä de onnerskreve.

Men, ak, ja faur la sia hör ja har'e:
Ja, ja ä färste drängj pau stälet här,
å husmor humm ä le men döttra rare,
å bongjen sjel han ä en redi kär.
Å maden den ä go, men ti'n ä laungjer —
ja tänkjer pau dä, lella vän, mång gaungjer.

A wa du jör sau stront i lännsmans Pelle!
Ja ved hör grant han snegjlar ätter dä.
Men han 'an ä en rekti leer sälle,
söm narrar dä öm ei du troer pau mä.
Han staur i sköll forr kläre öppau kröppen
å ä lell ente rätt i huveknöppen . . .

Fast ente ä de väll an last si nästa,
men de ä scharlegjen söm jör mä öm —
å rätt den faur sä rede forr de mesta . . .
Forr göss sköll nu di Anners inte glöm!
Han ska dä ei forr nött pau joren svekja,
men va dä troen in i döen blekja.

II.

Utå fleka te si f. d. Anners.

Kan tänkja Anners, nu ja mässte schvare
på breve, söm ja fekj frå dä en gaungj.
Ja, rolit va't at döttrane ä rare;
du spullar vell forr domm di vakkja saungj . . .
Men ja ä ente lessen ja å grauder:
te dä ä laungjt, men här stå gösser auder.

Ja, lännsmans Pelle . . . de va jöst den lelle
rätter!

Ja stronter i en södden föllehonn.
Förstauss, kringj mä söm katt kringj gröd han
sprätter, —
men Ol' pau Bjer de ä mi kär, mingonn.
Sau stärke å bakstante träskjo jör en,
at man mi gu kan räktit smälta för en!

Han har pau Bjer en nätt å röer stuva
å honra daler har'n pau kistebonn,
å ud i sokknen ses han ständet luva,
å wilar jerna sä i grönan lonn.
Å forr han troer at inga fleka faur en,
ja frier sjel å så pau nypa slaur en.

Nue gräder tu — —! Men klåkar jort de häre,
forr klåkar Klingj har dektet vars för dä;
Å har tu klåkarjälp, di dommer väre,
så mod en pussj ok klåkjarn jælper mä. —
Å Ol' på Bjer ä sjötti aur, kantänkja,
å forr än ta'n ja ville mä vell sänkja.

Sau, Anners alt ä vell å tu mi kjärer.
Ja höppas snart du kiper törp, tu sa,
å jælper mä frau pielivsbesvärer
ted husjmorssussla go å bra å gla . . .
Men naur tu skrever jört söm jarta säjer;
forr nokk e't bra; å stront i jælpn tu läjer.

En svår dom.

Om tiden själf bär straffet fram, männ' värre dom
kan fällas då, hur än man vänder saken om,
än hjärtat röfvadt få med varma blickars löje
att sedan blifva lilla skälmens stora nöje . . .

Hur än man bryter, flickan ock kan vara hård:
väl hennes sak tör vara egna dygders värd. —
Vår fröjd, vårt ris, ej jag kan hata jag en flicka,
jag ler som bäst — när hon till skärseld täcks mig skicka.

Konstnärsmisöden.

I.

Målaren:

"I strumpas nät, med löst korsett — kulischen fäld är —
å kuddar sänkt: hvad grace kring hvita skuldran, armen.
hvad lockars svall, hvad retning öfver rika barmen,
hvad blickars glans, hur mun till kyssar ställd är!!

"Don Juan, i täta skrymslets hägn, hvad du är säll där —
Så, still! — ej fara alls trots vidden än af harmen . . .
Hm, s-t-i-l-l, att jag ej suddar ned på ramen, karmen! —
Din lycka räknad mer än 'tausend Geld' är!

"Nu jublar jag . . . Hvi står du där så stel och drömmer?
Märk barmens våg — hon ber och hela världen glömmar!
Ah . . . Är *min duk* humbug, den som mång annan?!

"Han är ju en artist, hon blott hans motspelsflamma!!!
O milde gud Apollo, dem på stund anamma!
Nu, Bakkos, tar du mig vid rhenska kannan . . ."

II.

Poeten:

"Ack tänk, hur skönt att *hennè* ros förära,
med varma, glödigt klingande sonetter!
På det en dam af värld blott värde sätter:
hur öm hon stämmingsfinhet skall mig lära — —

"Hvad bländning — stel! Man modigt den får bära.
'Tillbedda, hur mår Ni!' 'Ej blef det bätter;
på edert balsamfjäsk jag redan mätt är!
hon läspar kall, — men täcks sig snart besvära:

"'Monjour, i spegeln, må det er behaga.' —
Hvad, hvad — rosetten syns åt Vinland draga . . .
Ah' mjuka . . . 'Äran mig rekommendera!'

"Och sådan täcks sig te en dyrkad kvinna??
Sonett, hvad medel du att slika vinna!!
Nu vet jag nog pegasus kommendera."

III.

Bildhuggaren:

"Hör borgarfrun: 'Hvad skick och grace, min herre!
Är detta — jag! . . . Det är nu elfte gången
jag värdigast omgnola får den sången.
Mitt tålamod är slut, gör det än värre!' —

"Tja, mina kunder blifva dagligt färre,
sen den matronan täcktes löpa spången.
Dock är jag i det finsta nät infången,
jag lax så glad. Små maskor, blin allt smärre!

"Matronebyst, den täta änkan röfva!
Med fröken sen det tör ej länge töfva . . .
Där startar frun — oh, hvad mitt hjärta bäfvar!

"*Det är jag!* Aek, min blygd jag må begrafva . . .
Hvad skulle Emma sagt? Den må ni hafva.' —
Slik tack för det man ljuger skönhet, sträfvar."

IV.

Musikern:

“Jag kom, som om jag kallad varit hade.
I svag belysning fri hon ensam satt,
helt varm och bar hon log mig mot så gladt,
allt under det en patienz hon lade.

“Förnöjd och munter utbrast jag och sade:
“Har fröken tid, så ta vi den “Du natt”,
enär den sista gång blef något matt.’
Ha, strax vardt annan syn på gossen glade . . .

“Hon teg, hon rodnade och reste sig. —
I nästa ögonblick där stod för mig
en nobel man som fallen ifrån skyarna.

“Han blang på mig — jag blang på en igen,
men teg, för god tilltala slik en vän. —
Musik jag ger ej mer i dessa byarna!!!“

‘Känslövälde.’

Det gifves de stunder hvar dag,
jag finner ej minsta behag
i annat än känslornas värld,
så långt ifrån jordvarats flärd.

När mänskorna tända sin’ ljus
åt Iden i stoftvärldens grus,
jag sätter mig ned i en vrå
och jäspar och suckar: Åh, hå! . . .

Unga pastorns brud.

Och det var Ersas lilla Fina,
den däckligaste tös i byn,
och alla gossar fingo låta bli 'na,
för skär hon var som morgonskyn.

Visst var hon ringa hon och tarflig sedan,
men glad hon var som fågeln lill' —
och såg man sakta henne nalkas, redan
ens varma hjärta blef ej still'.

Med gyllne lockar och med röda kinder,
och klara ögon nordiskt blå,
en ljusalf lik, inunder fagra linder
allena tidt hon syntes stå

och blicka upp emot kvällens stjärna
i väntan på sin gamle far —
och kom han, sågs med fröjd vår unga tärna
omslingra en med armars par.

Så ensam i skogstjället med sin fader
hon dvaldes, lilla möjan huld —
hans sol hon var, när äfven han var glader;
i motgång var hon allt hans guld.

Som timmerman han gått i bondegårder,
men mest hos brukspatron på Lih,
där bak sin bänk han yxat månget årder —
hans bästa kraft nu var förbi.

Fast rika godspatron hans dotter bjudit
i staden educera smått,
det i den ungas öron väl ej ljudit:
den gamle lämna var ej godt.

Och det var sommar hög, hon ar^ton vårar
och lik en nyuppsprucken ros.
Med hand från kinden strök hon några tårar —
mann' glädjen flyktad var sin kos?

Hon hörde ej de ljufva fåglakväden,
som klöngo henne mot ur lund,
hon såg ej blomstersystrar under träden,
där hem hon gick från kyrkans grund.

I hennes hjärta stämdes nya toner,
hon var så rörd, som var hon 'väckt',
och friad tanke steg mot höga zoner,
så lätt som förd af morgonfläkt.

Mer underligt det blef i hennes hjärta,
sen hon från folket till sig kom:
hvad jubel där brann om med ljufvig smärta!
Slik söndag visste hon ej om — —

"Oh, såg du kandidaten?" sade fadern.

"Det var ju grannas Olofs Per!

Hvem trodde en skull' draga denna spader,
då han gick på med slitet här . . ."

Ack, Fina fann ej något till att svara,
hon stilla log och suckade.

Ha, slikt det kunde fadern ej förklara,
åt Per han riktigt måste le.

Hon tänkte varmt på forna lekkamraten,
på tid, då hon och unga Per
fått dela bondeslitet, dela maten.
då hvar den andra re'n var kär —

då hand i hand de sutto under linden
och drömde sagoframtid ljus,
hon som hans fru, med glöd på lilla kinden,
han som 'ett världens klara ljus'.

Och nu, nu var den drömmen målet nära:
i dag i profvet ljud hans röst.
Man kallet tänkte bygdens son förära —
och det var hennes sköna tröst.

Männ' han förglömt sin trogna ungdomsflamma?
var hennes enda suck så djup.
Då skulle hon för evigt bli densamma
och ensam gå mot dödens stup.

— — — — —

Och söcken kom — och Per fick goda kallet;
han hoppades därhos ock få
sin ungdomsvän till brud, i detta fallet:
de skulle sagomålet nå — —

Nu timmermannens dörr den öppnad blifvit,
till undran för de båda tu,
Per Olsson Lindh, han pastorn, dit inklifvit
så undomsvant och gladligt nu.

Och hvad jag mera vet, det är det lilla,
att Fina troförlofvad vardt
med unga herden, grann-Ols Per — ej illa,
ty prästgårds-fru hon blef helt snart.

En saga, rik ock skön, den gamle tycktes
de kära barnens lyckotid —
och när till hvila trötta ögat lycktes,
las svärson öfver honom frid.

Gamle nämдемännens klagolåt.

Efter ett gammalt halländskt bygderimneri.

Nämдeman, hos klockarn gäst,
täljer om sitt ve som bäst,
efter några 'gökar'.
Klockarn har en högtidsstund,
ler i mjugg af hjärtans grund,
lyssnar till och rökar. —

“Trött å gammel, matt å klen,
trättan aur jag soddet ren
nämдaman ve rätten.
Ja kan lag, som mor ain salm,
ja vatt mä i stög å kvalm,
känner dommarsätten.“

Sköna minnen sväfva fram,
nämдeman blir liksom stram,
värdigt han sig bröstar,
tar på nytt en styrke-‘dram’,
att ej tungan varder lam,
brasas sprak förröstar:

“Tinget vatt la har min loest,
där ja slaoet maungen doest,
jolpet pau skavötten.
Där ja — snorket la å drömt,
där ja snusat la å — tömt
maunget glaes i bötten.

“Maungen dommare ja mins,
stöddi kär som sällan fins,
kunne väl mä bönnen.
Maunga abekater bra
har la ja känt i min da,
gla' au tusan tönner.

“Akk farvell, I sköna da!
Sällan vagen, alri gla,
längtar ja tell wila.
Jubt au aur å sörjer böjd,
nu ja e så lagom nöjd
au te rätten kila.

“Laissen ve processernä,
pängar å inträssernä,
sjuvar å kanaljer,
wekka stör meg i mett bou,
slör ja meg i äntli rou,
strontar i medaljer!“ —

Listigt värden spørjer till,
sen han länge lyssnat still':
Hör nu, fader Petter,
jag vill minnas, att man sagt
hemma i er goda trakt
'mor' va hin och etter?“

Gubben blänger arg och tvär:
“Saotan vest sönt sladder bär!”
svär han helt sonika,
full af finkel, vemodsfull.
Klockarn rogas af hans lull,
vill af skratt sig vika. —

“Samvedskvalen spöga jämt,
hoer ja oukrat, left å stämt —
akk, hoer ount ja slider!

Stämd te tings för dägäs skuell,
häfförleden sadd ja fuell.
Maunga flair marider!

“Öschi, ja blir i pälsen varm!
Hemma mor la för ait larm,
kör meg bomš pau poerten.
Aiena dränga ge meg pesk . . .
de e la ain gruvli resk
vestas mair pau oerten — —“

Nämdeман han bligar opp —
medlidsamt sin ljusa knopp
värden trosamt runkar.
Tiden undan skridit har,
gästen törs ej dröja kvar,
tar farväl och lunkar.

Klockarn pännan tar i hand,
om vår nämdeман ett grand
sitter han och rimmar.
Skriften kastas i en vrå —
drängen råkar se den få,
lystet ögat glimmar.

Däkeläten dag i byn
blir med dräng och gudsförsyn
nämdeманnens visa.
Rara stycket när ock sist,
öppna örat mitt förvisst,
stund jag helt vill prisa.

Serenad.

Somna, du sköna, slumra och le,
slumra sött på Morfei arm,
så huld och varm!
Vid hans töckenbarm
är du frälst från bång och larm.
Han vill ett feslott dig te
af guld och pärlors glans,
som i drömmen fans.

Slumra och dröm,
dröm om en vän på lifvets ström —
en vän, som gifver sitt lif
för älskadt vif.

Sof, du,
i hvila ljuf! —
Jag kan ej ro här fånga,
får i månenatten gånga
om i fri natur
under jungfrubur,
förnimma glad dess hymn till blomma,
fagraste som mäktar komma: —

Kring ditt fönster ila
västanfläktar —
om i löfvalf slå och smila,
sjunga dig i hvila
trastarna.
Gudanäktar
bär jasminens djupa doft
under högblå loft

fram i trånadslägel.
Lundarna
susa, hviska fläkt för fläkt.
Venus strålar klar,
vinkar Tellii släkt'. —

God natt, min vän,
dröm i frid om vän igen!

Icke dräkt eller namn.

Efter Burns.

Hvad gör väl det, hvad det, hvad dräkt man bär,
blott hjärtat det är helt därunder är,
i nöd och lust
till sista pust
det glöder
huldsyster för så ömt, så varmt för bröder.

Hvad gör väl det, hvad det, hvad namn man har;
ej titlars klang gör någon ärans karl; —
men ädel dygd
och manlig blygd
ger ära
och pryder upp hvad namn man än täcks bära.

Hvad gör väl det, hvad det, hvad mat i skål,
blott handen än är flink och viljan stål.
En sådan man
sin tid, försann,
tör tvinga —
vid sesamrop för honom bergen springa.

Hallännska stompa.

Vaurt Hallann.

Vaurt Hallann de e dau ait lann de, som duer,
mä bölljanne agra å blommanne tuer.
Där stöltsera halla å bjer, som ain kong,
mod hemmelens sky,
dai stauta så döla au föer å au jong,
mä rossetter hy.

Blann sölvretta sjöa sau fager staur gröan —
pau haien där e de la skralt nåkk om föan,
män vaien å horker å dokti e bonn':
han raier seg rom,
han bryder seg ager au möse å lonn,
ei laan staur tom.

Så jufflit de daunar å susar i skauen.
Å kor gau pau baid kring den rusane auen.
Kring baulaste gaura i röaste rapp
dai stakka sett höe,
dai slö au sin ager å vänna sin lapp
å tröska sett fröe.

Å kommer dau söndan mä ro å mä wila,
till majeträt jilla vi ounge dau kila.
Å Jerker han knäpper fiolen sau grant
te lostier sväng —
om kvälen dai kära spassera sau sant
i grönskanne äng.

Å Sara hun glor la sau miller pau 'paugen',
tess Joan han blir la så varmer i haugen.
Kring medja så nått slör en kraftier arm
mä hortia tag,
han weskar mä dägan ve brinnanne barm:
"Du däga å jag!"

"Min vase!" hun grinar, försmädlett ain smula;
"tu e dau förgrommat te gau där å hula
å slida å söeva å drömma war stonn . . .
Sau vagna ain gaung,
naur månen saur sölver om lommier lonn,
ve jublanne saung!"

Han töl, å han tier män krister sin kära
å kuttrar mä henne i tokt å i ära —.
Tjo hejsan, te aursaur seg stua dai ha
å ager å äng,
å, räntar seg gröan å tien blir bra,
bau pia å dräng. —

Om vintren vi sedda ve brasa i stua,
å dägernä väva, paschasier lua
de hairar mäns gobbanna ta seg ain taur,
å gommornas monn,
ess vann e pau kvaren, den slamrar å gaur
war eveli stonn.

Ain stomp i hösten.

Ain liden stomp ja synga faur
a takka sommern för i aur.
Så grann han va mä bla a blom

a glaa da — hans rigedom.
Nu kommer han la ente, ente han la mair,
fast maungä anra vakka somra komma flair.

Män ingen blir för meg så gla,
så mill och go som denna va.
För järtas rara lella vän,
den faur ja ente mair igen.
Hun va dai skönsta ross, som udi lonnen fans —
mä henne jekk ja titt te majetträ te dans.

Hun svoret meg sin hulla tro;
vi tänkte la pau baus a bo.
Män däger e som västanvär,
ain ved ei wart de mä dem bär —
Min flamma sjär ja bar på hann å ville väl,
a granna klä hun fautt a annat dölt li'väl.

Nokk koenne hun meg troen vatt —
män naur de lea faur ain fatt
a höjfar järtat tar te rom,
dau blir ain baude le a dom.
A tänk, la henne narrat har ain stili fjant,
som hennes liv mä rävaspel a gletter hant . . .

Ei gletter äjde ja pau klär,
män för min törva va ja kär —
å svälta nokk hun sloppe, om
te meg igen hun, stackar, kom.
Män hun la skäms a tör ej te meg gau,
a ingen tör la onra, onra la därpau.

Ja vessnad e war sommarross,
å hennes oskull e sin koss! —
Oj, at ja laue ja pau baur,
män ja för livet mett ei raur!
Män Gu, som öpp i höjden mill, förbarmans bor,
meg jälp udi min nö så jub, at ingen la de tror!

Förlaud min vän a meg förlaud,
nu vaura vaija skeljas aud!
Välkommen, höst, mä rain a bläst,
nu ligar du mett sinne bäst!
Å fast de vinter blir a ain gaung kommer vaur,
la höstens skädä i mett jarta evit raur.

Min lella stomp ja sjonget har
om sommer, höst a vaur så rar.
Te den ain aen faur sätta nod,
som tölkar ait förkrössatt mod. —
Naur dau war böjdens däga gaur a synger den,
ja kanske faur ain smöla tröst te vaurn igen.

Sol å sommerda.

Smäu reflassioner i de gröna au ain bonnadäng.

Så haid hun skiner, sola,
alt pau ain bonnadäng,
som la faur gau å mola
förudan ärepäng.
Sau svetten staur i nacken
å gaur frau panna nair,
ja pouda faur pau bakken
— å de de fau la flair.

Ur säng ja faur la vara
pau mören kläekkan try;
mä kaffeslekken rara
sen hänga udi ty'
mä Foks å Groulla gamla,
så blaunka skenannè.
Sinn hem te daever ramla,
om maden kappa skè.

Å ud igen pau stonnen
te agern a ta au —
å drekka vann ur bronnen
i hettan faur la gau!
Tjo, raska tag mä lien
naur bonnen lonkar mä,
sau gaur la haura tien,
så sei som egeträ.

Om bonnen ounnan smider,
sau faur ja nöngaung ro,
å tröst de ger ain lider,
som e i lomman — jo!
A nära meg e auen —
där svalkar ja meg skönt,
å gaur sau öpp i skauen,
där blommer e å grönt.

Där legger ja å drømmer Ja, ja e gla å frier,
om lella vennen min — som fulen öppau kvest;
fast hun e modmeggrømmer å fast ja gaur å tier,
å lekna meg — fy hin --- ja tänker nøtt så vest.
ve hinste wide basse, De kan la komma stonner
ve stud å maira sönt — — å maira lysa da,
å ja, min glae lasse, då de nu legga onner
att skiva e ei lönt! fau roba sett horra.

Fast maungen bäder har'et At käjsare fau vara
ja har et nåkk så bra: å härska raint besatt,
ja har et, som ja tar'et, de e la nåkk de rara,
sau dräng ja e, ja ha! män lär ei va för skratt.
Mä bonnen ei ja bytte, Ja jitter pau't ei tänka,
faur mor hun e la 'go' . . . för nu ja wilar gött:
Män vor't mod meg hunhytte naur sol hun seg ska sänka
la fekk hun bött, jo ho! ja tar te dägan skött.

Ingen au alle dai däger.

Å ingen au alle dai däger i by
dai kounne mä Ida den granna seg mäta:
för uen hun hadde så klara som sky
— wem kan dom förjäta! —
å kinner hun hadde som krösenabär,
å monn som eit roussen.
Å pärler ait doussen
man sau naur hun lo si sau här — —

Akk, ingen kan mysa så kärlett som hun,
mä läppa så fina å raitanne tækka,
å ingen kan dansa å synga som hun,
dai loustia kækka.

Ja mins la war kväll hun har fröjdatt min själ
å livatt mett sinne.

Hun staur i mett minne,
å alri hun lämnar 'et väl.

Den dägan va min å e sau la ännu,
å däfför hun rarast å däjliligast bliver.

Nåkk sir la Nails Brække hun skelar, ö hu,
å hamsar å river.

Men ja jer la attan ain södden parsun!

Hun är min gulldöller,
mett jërta behöller —

å lökkli e ja å så gladeli hun.

Nailsa Stinasa pauhälsning.

I somras så va Nailsa Stina å där blai gläe dau pau .
— hun staur i stan i bo — stonnen
å hälste pau dai gamle sina, å de va gläe som va stor,
så fin å grann hun va, minno. å far han tókkte dägan va
De suntes hun fottt lära lett la rektett fin å rar å gla.
å båe snakk å skekk å vett.

De va dau högti udi stuan: Hå kårs, så döla klär na hadde
för Stina klädde dai så grönt: bå selkeklänning lys å pära-
den lella rara sommerfluan å hattaplada, ingen radde! sol;
hun veste la wa som vaskönt hun sa ei bonnska mair ait
å va seg ente maira lig, mol.
hun sae: "Åh, ä dä får mig!" män slipte lell mä stussen sin,
å mett i sun lau loggen fin.

Sau snörpte 'na pau lella Åsomjahöllsblannhärrekära
momnen sau länge ja i byen lau,
å klappa båe faor å mor,

sau sau's nön gaung mä	"Va bönnerna ä korta värre,
Stina bära	di vet ej minsta skekk.
te gauren, där ja va, auksau.	Äsch, ni kan trivas här, min
Hun sa, hun laiddes dau,	herre?"
kan tro,	Hun mainte la at hun va
hos bonnafölk å bonnabo.	kvekk . . .
Ja, haira, I kan tro dai	Män ja ga de la hondan, ja,
Stina	å sa, an jed hun e, ja ha.
hun konne spänskas reditt,	Ja e't ei sörjelitt, kantänka,
hun;	å bara grinas, finas aud,
å fast ja dau la aud na	naur ain pau lannet söger
grina,	blänka
hun gol å sau meg rätt i	å där dra pau mä fin ain laud.
sun:	Å lella Stina au hun for,
"Sublimä sommarstunder ju!	min gonn, pau bonnska dau
Nää, dä va dä precis en lu!!	hun —!

Tissel å tassel.

De gnier å de vrier i vrär,
de basar å de rasar i sär,
de sorlar å morlar va'n gaur,
de kraksar å klaksar va'n staur,
de horlar å porlar,
å örena höra
ain faseli, ryseli, anskrammelett vektier röra
i svinnlanne, rinnlanne löpp: —
de tissel å tassel,
tissel å tassel, —
å rolett de e
för dom som jöra't,

så lessamt de e
för dom som hörtat
å som de rör . . .

Å tissel å tassel, mä rassel å prassel,
wa kommer de au
å wart ska et gau?

De kommer å ladhaid at ente ant göra,
å elakkhaid mä at nön, som gör nött, mä ellska förstöra.
Å själve hin skötter e tasslaras kong,
å tisslara tar'n, för de va dau long!

Skeppar Kasts skepparhistoria.

Vitzmanér.

Skeppar Kast skeppar kast till ängelska hamnar, hamnar då förrän skutan är flott, flott som han är, i ängelska konstaplars våld, våldsamt förtörnad vid törnen mot några slagfärdiga, högdragna lyktstaplar, de där inte veta väja ur vägen ens för en fullriggad märsgast. Gastkramad måste han bångstyrig, bången och styrslagen, styra med till finkan. Finkad måste han styra sig. Styra ut i smukt farvatten igen kan han inte, förrän han blifvit — totalt afrigga. Fyra konstaplar fyra den mest nervretande skrattsalfva rakt i synen på honom. Slik synsalfva likar honom inte, men lika litet lyckas det honom fyra alla fyra rakt åt Hälsingeland, som dock är hans hälsinge-uppsåt. Uppsätligen känner han sig snarligen totalt inspärrad i ett Gehenna i miniatyr. Miniaturporträtt af Kast i dessa ögonblick torde kunna intressera en psykolog på grund af den välgrundade käraktärsmarkeringen i muskel-utryckningen . . . — Här är kvaft och kallt. Kallt relvar Kast in påk lyfvarbommen; det kallar annars vanligtvis en veritabel landkrabba mindre veritabelt 'att taga sked i vacker hand', på gastspråk uttydt: styra snällt i bränningarna eller inte kryssa upp för bidivind. Oho! Det är inte annat val för Kast. Lagen är sådan där i det välsignadt kringflutna lilla Ängland.

Ängland vore ett änglarnas land, ja det mest roliga land i världen, finnes där ej detta supvärldens begabberi, dessa bänglar, som kallas oroliga väktare för de oväckta i den nattliga rolighet, som heter slumra i allsköns ro, — roar sig Kast med att mindre kastmessigt sammelsurium-fyllerisera. Tusan till summa! ropar den mer än vanligt kärfve Kast och kastar sig raklång på den kärfve ängelska kronan består de på hennes bekostnad inlogerade backiidydkarna, för att i all rolighet kunna roa sig med att slå volter och andra roande upptåg. Upptåg är Kast dock ej för tillfället lifvad för, hur upplifvad han än känner sig, ty en gång där väl förankrad, känner han sig orapporteradt så grundligt aktersatt, att det ej är värdt tänka klara upp skutan för den motiga vind som nu går . . . Trygg som det anstår en Neptuns son i alla väder bidar han sin yttersta uppståndelse. För tung last! stönar han. Vräk ballasten, alle man! — Vräkig är dock Kast nu som alltid, ute som hemma, och stolt som en sultan på sin divan vräker han sig på sin kärfve, ett fullt vrak.

Mer och mer hettefradt blir det svenska blod, mer och mer sluddrande därjämte den mest småländskt småaktiga smålandstunga man kan tänka sig näst en enda, förstås.

Tunga lott, käre Kast! Lotta, din gamla galanta äglömda där hemma, kan ej förglömma dina surfvingheter och landbackshafverier, och därför lotta nu hon och Olle i grind som bäst om äganderätten till Kast, hans kast och kastranson. Lotta är dock ej hvarken lott- eller rädlös. Rådig af naturen har hon dessutom fått lof att tillegna sig mer och mer rådighet, därtill tillrådd af rådrika grannar. Och i så vedervärdiga fall, som detta, då den förkastlige Kast förkastar hennes råd att väl akta sig för Änglands mindre välaktade men mera efterhängsna krogvärdar, stryktäcka och plockvärda i åminnelse, och då han bryter sin öfverenskommelse med sin undersätsiga hulda maka att ej blifva ute å villande stråt mer än nödigt, då ställer hon, för att döfva bekymren, till ett hejdundrande kafferep för gummerepet i den trakten. Det är allt hvad hon gör åt den saken. Och hvad skulle hon annat göra. — Sedan får hennes käre Kast komma och lik en annan slagen riddare kasta sig för hennes fot och försöka inkära sig i hennes ynnest och äktenskapliga gunst igen när katten han vill . . . Stackars Kast! Det tör då hända, att Lotta, om hon är i sitt rätta temperament — o tempora, o mores — tar hela Kast, så fort hon får syn på honom väl han blifvet landsatt, i kalufven och så för eftertrycklighetens skull gifvande honom en andra landsättning, kastar honom i en hög, under det hon i egen hög person vederbörligen lufvar om sin sämre hälft, så att han känner obehagliga förnimmelser under lufvan en hel värkande vecka . . .

Därpå tänker inte Kast nu, utan ger han hvad som kommer efter en god dag. Nu kastar han ursinniga kastklickar och sillkast efter urfickan. Ur fickan måste dock hans, af en schappare-jude be-

komma halfkronometer ha schappat. Det var synd, ty den syndfulle Kast borde visserligen blifvit urkunnig om den viktiga urskurens urtid. Tidlals stirrar den rasande Kast på rasande fängselväggar. Vaggar sig sedan, troende sig ute för full sjögång, efter vanan förtroende den redlösa skutan åt hyttpojken Anders och försynen på nåd och onåd, i dinman förstås, i en söt slummer, väl slummerkrank.

Stockfiol så det förslår basar han på med timmerstockar, så att det knakar i fogarna, förfogande sig under den oroliga hvilan från den ena ändan till den andra af sin provisoriska sängkammare, med näsan till femte benet, liksom om han drömde sig i förföljdt tillstånd. Plötsligt reser han på sig, söker vifta med ärmarna så godt de ofta nog krökta men troligtvis aldrig moselyftade armarna medgifva, under det han vemodigt gnolar: ännu i drömmen kan jag henne se — — Det är nog hans Lotta, som då är honom i faggorna . . .

När Kast en gång vaknar torde han nog känna efter åsne-öronen . . . Kasta dig blott ej i Kanalen, du kastkunnige Kast, ty det vore ett dumt skepparkast.

*F*öreliggande poem och skisser, skrifna vid 17—23 års ålder, vilja naturligtvis för ingen del gälla såsom mönster för en framtida, mera mognad diktning; men såsom försök af en af naturen till sängen kallad och nedtecknade under intrycket af sångmöns väckningskyss, så att säga, utgifvas de härmed i det ärliga syftet att något bidra till dess upphofs mans utkonst här i en nu för tiden genom s. k. födgenins tvätydiga åtgärder för konstsinnet vrångvorden värld.

Skulle dessutom någon af dessa ungdomsstämningar, tecknade af en folkets son för folket, lyckas sprida en smula ljus till någon hjärtevrå, tända en lögre, ännu slumrande känsla där eller mana fram det sanna, friska löjet på någons läppar, så vore syftet med deras öfverlämnande åt offentligheten rikligen guld.

Mindre i arbetet möjligen förekommande tryckfel, beroende på ovana med korrekturläsning, torde läsaren benäget själf rätta vid deras iakttagande.

Och med hopp om att allt framgent varda innesluten i läsarens välvilliga åtanka öfverlämnas härmed 1:a serien af mitt unga skriftställeris under varmt känt tacksamhet till den, som genom välsinnadt tillmötesgående möjliggjort tryckningen af densamma.

F. i dec. 1896.

Förf.

71-